

Відповіді на питання 10-го інформаційно- діалогового майданчика, присвяченого порядку бронювання військовозобов'язаних

Ця публікація стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), в рамках Проекту USAID «Економічна підтримка України». Зміст цієї публікації є відповідальністю авторів та необов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів Америки.

Даний матеріал підготовлено після проведення десятого інформаційно-діалогового майданчику «Допомога бізнесу в умовах війни: релокація та відновлення».

В рамках ефіру Директор департаменту економіки безпеки і оборони Міністерства економіки України Сергій Сметанко розповів про новий порядок бронювання військовозобов'язаних. Перегляд доступний за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=7ruLezSnPOY>

Захід відбувся за сприяння Проєкту USAID “Економічна підтримка України” та Команди підтримки реформ Мінекономіки України.

Зміст

[Хто може бути заброньований?](#)

[Яка форма звернення?](#)

[Бронювання працівників ОМС](#)

[Куди та які подаються документи?](#)

[Бронювання працівника підприємства](#)

[Відмова в бронюванні](#)

[Хто підлягає обов'язковому бронюванню?](#)

[Бронювання керівників](#)

[Обрахунок відсотку військовозобов'язаних](#)

[Бронювання дефіцитних ВОС](#)

[Чинність попередніх бронювань, перебронювання](#)

[Особливості бронювання працівників підприємств паливно-енергетичного комплексу](#)

[Бронювання ФОП](#)

[Бронювання працівників проектів міжнародної технічної допомоги \(МТД\) та неурядових організацій](#)

[Підтвердження того, що підприємство є критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період](#)

[Критична інфраструктура](#)

[Питання щодо галузевої приналежності](#)

[Щодо мобілізаційних завдань](#)

[Підтвердження доходу та рівня зарплати](#)

[Строки на прийняття рішення щодо бронювання](#)

[Що є підтвердженням відстрочки?](#)

[Анулювання відстрочки](#)

[Щодо мобілізації та обліку в ТЦК та СП](#)

[Помилки в документах, невідповідність назв посад](#)

[Виїзд за кордон](#)

[Звітність](#)

Хто може бути заброньований?

Відповідно до Порядку бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час” **бронюванню підлягають військовозобов'язані**, які працюють:

в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, у разі, коли це **необхідно для забезпечення функціонування** зазначених органів;

на підприємствах, в установах і організаціях, **яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення)**, у разі, коли це необхідно для виконання встановлених мобілізаційних завдань (замовлень);

на підприємствах, в установах і організаціях, **які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг**, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань;

на підприємствах, в установах і організаціях, **які є критично важливими** для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Залишається чинним Порядок бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12) (далі – Порядок № 45).

Згідно з Порядком № 45 здійснюється бронювання військовозобов'язаних, які працюють:

в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування;

на підприємствах, в установах і організаціях, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення).

Отже у разі відповідності критеріям бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час згідно з додатком 6 до Порядку № 45, та переліку посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 493, органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, а також підприємства, установи і організації (яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), **можуть здійснювати бронювання військовозобов'язаних** працівників відповідно до Порядку № 45.

Яка форма звернення?

Органи державної влади, інші державні органи **подають на погодження Генеральному штабу Збройних Сил** (СБУ, Службі зовнішньої розвідки) **списки** за відповідними сферами управління, галузями національної економіки, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями.

Список (у форматах *.pdf та *.xlsx) подається за формою згідно з **додатком 1** Порядку бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (далі – Порядок) щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час” **в паперовій та/або електронній формі разом з відповідним обґрунтуванням та довідкою про кількість військовозобов'язаних** за формою згідно з додатком 2 Порядку.

Пропозиції та обґрунтування мають бути надані у форматі, який виключає можливість їх редагування (скан-копії) – *.jpg, *.pdf, та засвідчені підписом керівника, або з накладенням електронного цифрового підпису.

Бронювання працівників ОМС

Питання:

Міська рада щодо своїх працівників подає списки до обласної державної адміністрації? Чи потрібне обґрунтування до списків та довідки?

Відповідь:

Міська рада міста обласного значення подає списки до обласної військової адміністрації, інші міські ради - до місцевої районної військової адміністрації.

Органи державної влади, інші державні органи подають на погодження Генеральному штабу Збройних Сил (СБУ, Службі зовнішньої розвідки) **списки за відповідними сферами** управління, галузями національної економіки, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями.

Список подається за формою згідно з додатком 1 в паперовій та/або електронній формі разом з **відповідним обґрунтуванням та довідкою** про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.

Питання:

Чи можна бронювати працівників органів місцевого самоврядування відповідно до ПКМУ № 45?

Відповідь:

Порядок бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12) (далі – Порядок № 45) **залишається чинним.**

Органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями під час формування списків **можуть враховуватися критерії** бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час згідно з **додатком 6** до Порядку бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами на період мобілізації та на воєнний час, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 лютого 2015 р. № 45, - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 р. № 12, а також переліки посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 493.

Питання:

Відповідно до якого пункту Постанови 76 бронювати працівників територіальних органів ЦОБВ, враховуючи, що їх юрисдикція не поширюється на всю територію України?

Відповідь:

Пункти 3 та 4 ПКМУ № 76. Територіальні органи ЦОБВ подають списки до центрального апарату ЦОБВ.

Органи державної влади, інші державні органи подають на погодження Генеральному штабу Збройних Сил (СБУ, Службі зовнішньої розвідки) **списки за відповідними сферами** управління, галузями національної економіки, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями.

Список подається за формою згідно з додатком 1 в паперовій та/або електронній формі разом з **відповідним обґрунтуванням** та **довідкою** про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.

Питання:

Якщо в органі місцевого самоврядування 1 посадова особа категорія 5-7 є військовозобов'язана, чи можна її забронювати? Якщо в органі місцевого самоврядування всього один військовозобов'язаний, його можна забронювати?

Відповідь:

Так, можна забронювати.

Питання:

Як забронювати обслуговуючий персонал селищної ради?

Відповідь:

Потрібно подати **Список** за формою згідно з додатком 1 Порядку в паперовій та/або електронній формі разом з **відповідним обґрунтуванням** та **довідкою** про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2 до місцевого органу виконавчої влади з урахуванням обрахунку 50 відсотків кількості військовозобов'язаних зазначених органів на дату подання списку.

Куди та які подаються документи?

Органи місцевого самоврядування подають списки до відповідних місцевих органів виконавчої влади. Міська рада міста обласного значення подає списки до обласної військової адміністрації, інші міські ради – до місцевої районної військової адміністрації.

Підприємства, установи і організації, **яким встановлено мобілізаційні завдання** (замовлення), **подають список до органу** державної влади, іншого державного органу, **який встановив (довів) мобілізаційне завдання** (замовлення).

Додатки:

обґрунтування містить 1) дату прийняття і номер акта, документу, яким встановлено мобілізаційне завдання; 2) інформацію про відповідність даних військовозобов'язаних; довідка про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.

Орган, який встановив мобілізаційне завдання, перевіряє подані документи та подає на погодження Генштабу ЗСУ (або СБУ, Службі зовнішньої розвідки).

Підприємства, установи і організації, **які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг**, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань, **подають список до центральних органів** виконавчої влади, **що здійснюють керівництво Збройними Силами**, іншими військовими формуваннями, утвореними відповідно до законів України, **в інтересах яких вони здійснюють виробництво товарів, виконують роботи, надають послуги, або до** Міністерства промисловості та енергетики.

Додатки:

обґрунтування містить інформацію про 1) товари та послуги, які надаються для потреб ЗСУ, інших військових формувань; 2) відповідність облікових даних військовозобов'язаних; довідка про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.

Відповідні ЦОВВ перевіряють документи та направляють на погодження Генштабу ЗСУ (або СБУ, Службі зовнішньої розвідки).

Підприємства, установи і організації, **які є критично важливими** для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, **подають список до центрального органу** виконавчої влади, **який забезпечує формування та реалізує державну політику** у відповідній сфері, або відповідної обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, або відповідної обласної, Київської та Севастопольської міської військової/військово-цивільної адміністрації (у разі її утворення), на території юрисдикції якої вони розташовані.

Додатки:

обґрунтування із зазначенням 1) дати прийняття і номеру рішення ЦОВВ про визначення підприємства, установи і організації критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення; 2) інформація про відповідність облікових даних військовозобов'язаних;

довідка про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.
список подається за формою згідно з додатком 1.

Спеціалізовані установи ООН, закордонні дипломатичні установи в Україні, представництва донорських установ, виконавці проектів міжнародної технічної допомоги,

представництва міжнародних організацій, міжнародні та українські неурядові організації, які реалізують гуманітарні проекти за кошти міжнародних партнерів, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, подають список до Секретаріату Кабінету Міністрів України або МЗС.

Бронювання працівника підприємства

Питання:

Чи визначена типова форма та зміст відповідного обґрунтування? Чи воно може бути довільної форми на бланку підприємства?

Відповідь:

Обґрунтування довільної форми. Проте залежно від підстави бронювання та підприємства в обґрунтуванні зазначається відповідна інформація. Див. відповідь на питання вище або п. 6, 7, 8 Порядку.

Відмова в бронюванні

Зазначення в рішенні Мінекономіки про бронювання військовозобов'язаного **неправильної інформації** про його прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), рік народження, військово-облікову спеціальність (профіль), найменування (повне та скорочене) та місцезнаходження органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, код згідно з ЄДРПОУ (за наявності) **може бути підставою для відмови** у зарахуванні такого військовозобов'язаного на спеціальний військовий облік.

Питання:

Що буде відбуватись в ситуації, коли суб'єкт господарювання, який відповідно до Постанови може забронювати військовозобов'язаних співробітників незалежно від їх віку, військового звання та ВОС, отримає відмову Генерального штабу від бронювання всіх (або деяких) своїх співробітників, які мають дефіцитні ВОС? Чи будуть вони заброньовані Мінекономіки?

Відповідь:

В разі погодження Генеральним штабом Збройних Сил (СБУ, Службою зовнішньої розвідки) за результатами розгляду щодо повноти заповнення та наявності обґрунтувань списки подаються до Мінекономіки. **Мінекономіки приймає рішення** про бронювання військовозобов'язаних **за результатами** перевірки списків, наявності обґрунтувань та **погодження** Генеральним штабом Збройних Сил (СБУ, Службою зовнішньої розвідки).

Питання:

Який механізм перевірки повноти заповнення списків з боку Генерального штабу ЗСУ? За якими критеріями, підставами може бути відмовлено у погодженні списків бронювання з боку Генерального штабу? За якими критеріями Мінекономіки може відмовити в бронюванні?

Відповідь:

Списки військовозобов'язаних, які не відповідають вимогам Порядку, в яких відсутні необхідні дані про військові звання та військово-облікові спеціальності військовозобов'язаних, а також не вірно заповнені, або взагалі не заповнені клітинки в Списках, Генеральним штабом Збройних Сил України **не розглядатимуться**.

Військово-облікові спеціальності рядового, сержантського і старшинського складу повинні відповідати наказу Міністерства оборони України від 07.09.2020 № 317 “Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців”, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2020 р. за № 927/35210, а також Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 червня 2012 року № 412/Дск, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 16 липня 2012 року за № 1190/21502. *Наприклад, ВОС 837, 838, 839, 840 змінено на ВОС 790.*

Мінекономіки може відмовити в бронюванні **при відсутності погодження** Генерального штабу Збройних Сил України.

Питання:

Що буде відбуватись в ситуації, коли суб'єкт господарювання, який відповідно до постанови може забронювати військовозобов'язаних співробітників незалежно від їх віку, військового звання та ВОС, отримає відмову Генерального штабу від бронювання всіх (або деяких) своїх співробітників, які мають дефіцитні ВОС? Чи будуть вони заброньовані Мінекономіки?

Відповідь:

За результатами розгляду щодо повноти заповнення та наявності обґрунтувань, погоджені Генеральним штабом Збройних Сил (СБУ, Службою зовнішньої розвідки) списки подаються до Мінекономіки, на підставі яких Мінекономіки **приймає рішення** про бронювання військовозобов'язаних.

Хто підлягає обов'язковому бронюванню?

Без урахування наявної дефіцитної для Збройних Сил України військово-облікової спеціальності, незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності підлягають обов'язковому бронюванню:

військовозобов'язані, які займають посади державної служби категорій “А” та “Б”, керівники міністерств та їх заступники, керівники державних органів, органів державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх заступники, керівники самостійних структурних підрозділів таких органів та їх заступники, а також працівники патронатних служб;

військовозобов'язані, які займають посади першої – четвертої категорій посад в органах місцевого самоврядування;

військовозобов'язані керівники підприємств, установ і організацій, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), та їх заступники, а також працівники підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго;

військовозобов'язані керівники підприємств, установ і організацій, які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань та їх заступники, а також працівники підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго;

військовозобов'язані керівники підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період та їх заступники, а також **працівники** підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго, а також **працівники** спеціалізованих установ ООН, закордонних дипломатичних установ в Україні, представництв донорських установ, виконавці проектів міжнародної технічної допомоги, представництв міжнародних організацій, міжнародних та українських неурядових організацій, які реалізують гуманітарні проекти за кошти міжнародних партнерів, **які є критично важливими** для функціонування економіки та **забезпечення життєдіяльності населення в особливий період**.

Питання:

Керівники та їх заступники — це посади за класифікатором 12.10.1?

Відповідь:

Порядок **не передбачає** прив'язки до Класифікатора професій. Тому, якщо керівна посада на підприємстві не підпадає під вимоги Класифікатора 12.10.1, Ви все одно можете подати списки на бронювання керівника та заступника.

Бронювання керівників

Військовозобов'язані, які займають посади державної служби категорій “А” та “Б”, керівники міністерств та їх заступники, керівники державних органів, органів державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх заступники, керівники самостійних структурних підрозділів таких органів та їх заступники, а також працівники патронатних служб підлягають бронюванню незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності.

Питання:

Чи потрібно надавати компанії документи, що підтверджують статус керівника та його заступників? Якщо так, то які це документи?

Відповідь:

Не потрібно. Список осіб, що пропонуються до бронювання, завіряється підписом керівника та печаткою підприємства.

Керівники органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій відповідають за включення військовозобов'язаних працівників до списків, а також за відповідність облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам.

Питання:

Просимо уточнити, як буде тлумачитись термін “заступники” в частині бронювання керівника та заступників незалежно від віку, ВОС та військового звання.

Відповідь:

Згідно штатного розпису та наказу про призначення на посаду.

Питання:

Чи можна бронювати учасників/акціонерів підприємств, які є критично важливими?

Відповідь:

Не можна. Порядок визначає механізм бронювання **військовозобов'язаних, які працюють** на підприємствах. Учасники/акціонери не є працівниками підприємства.

Питання:

А якщо посада головний інженер, чи буде він віднесений до заступників керівника?

Відповідь:

Не буде. Порядком визначено посади “керівників та їх заступників”. Посади головних інженерів, начальників виробництв, комерційних директорів Порядком **не передбачені**.

Питання:

Чи варто подавати заступника керівника на бронювання, якщо він має дефіцитну ВОС і не підлягає бронюванню?

Відповідь:

Заступники керівників підлягають бронюванню незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності. Категорії визначено пунктами 6, 7, 8 Порядку.

Питання:

Чи потрібно в списки на бронювання подавати директорів та заступників? Чи вони вважаються заброньованими автоматично? Чи потрібно, щоб керівники і заступники уточнювали свої дані у військкоматі перед поданням на бронювання?

Відповідь:

Так, потрібно подавати на бронювання. Керівники та заступники **підлягають бронюванню незалежно** від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності.

Як зазначалось вище, номери військово-облікових спеціальностей повинні відповідати наказу Міністерства оборони України від 07.09.2020 № 317 “Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців”, а також Переліку

військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 червня 2012 року № 412/Дск.

Дані військовозобов'язаного, зазначені в його військово-облікових документах, повинні **відповідати актуальним даним** на день подання списків, в тому числі і назва територіального центру комплектування та соціальної підтримки, де він перебуває на військовому обліку (не назва “військовий комісаріат”). Наслідком цього **може бути відмова** територіального центру комплектування та соціальної підтримки у погодженні Витягу з наказу Мінекономіки про бронювання.

У разі потреби звіряння відповідності військово-облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам здійснюється в установленому законодавством порядку

Питання:

Як визначатиметься керівник підприємства? Особа, яка представляє інтереси підприємства на підставі статуту? Посада керівника підприємства може мати різні назви: генеральний директор, генеральний менеджер, член дирекції тощо.

Відповідь:

Визначення посади керівника може бути здійснено на підставі Статуту. У список можна подавати керівника підприємства незалежно від назви посади.

Питання:

Питання полягає у реалізації цього пункту на практиці підприємствами, у яких відсутні в організаційній структурі заступники як ланка. Замість цього, структура є лінійною – вищий керівний орган – Рада Директорів; менеджмент (керівники) як прямі підлеглі членам Ради Директорів, відповідальні за напрямки функціонування підприємства (продажі, виробництво, матеріально-технічне забезпечення, персонал і т.і.). Чи можна їх трактувати як заступників?

Відповідь:

Порядком **не передбачено** трактування різних посад, які за своїм функціоналом мають статус заступника керівника. Як варіант, підтвердження такого статусу може бути через затверджені посадові інструкції.

Питання:

Чи є обмеження по кількості керівників та заступників, які можуть бути заброньовані (наприклад, 5 або 10 заступників)?

Відповідь:

Обмеження відсутні. При визначенні пріоритетів щодо бронювання цієї категорії, потрібно враховувати важливість фахівця, втрата якого може бути критичною для роботи підприємства, в тому числі, і заступників.

Питання:

Чи можна забронювати за наведеною умовою заступника керівника підприємства за певним напрямом, наприклад, який знаходиться на посаді “заступник генерального директора з правових і кадрових питань”?

Відповідь:

Так, військовозобов’язаний підлягає бронюванню.

Обрахунок відсотку військовозобов’язаних

Питання:

Хто визначає, кого саме бронювати та хто потрапляє в 50% заброньованих?

Відповідь:

Пріоритет в бронюванні військовозобов’язаних **визначається рішенням керівника** залежно від посади та ситуації на підприємстві, щоб забезпечити роботу. Саме **керівники** органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій **відповідають за включення** військовозобов’язаних працівників до списків, а також **за відповідність** облікових даних військовозобов’язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам.

Кількість військовозобов’язаних, які підлягають бронюванню та займають посади в органах державної влади, інших державних органах, органах державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, **крім військовозобов’язаних, які займають посади державної служби категорій “А” та “Б”, керівників міністерств та їх заступників, керівників державних органів, органів державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх заступників, керівників самостійних структурних підрозділів таких органів та їх заступників, а також працівників патронатних служб, повинна становити 50 відсотків** кількості військовозобов’язаних зазначених органів на дату подання списку.

Питання:

Список на бронювання має включати тільки спеціалістів, яких плануємо забронювати чи треба в тому списку вказувати всіх військовозобов’язаних робітників і в ньому виділити кого хочемо забронювати?

Відповідь:

До списку вносяться лише військовозобов’язані, які підлягають бронюванню на дату подання списку. Тих, кого вже заброньовано, до списку не включаємо.

Питання:

Чи включаються в перелік загальної кількості військовозобов’язаних підприємства:

- 1) працівники, які проходять службу в лавах ЗСУ?*
- 2) працівники, які мають підстави для звільнення від мобілізації (особи з інвалідністю тощо)?*
- 3) працівники, які не проходили військову службу?*
- 4) працівники, які зняті з військового обліку?*

Якщо працівник виключений з військового обліку за станом здоров'я за ст. 37 п.6 п.п.3, чи потрібно його включати в перелік на бронювання?

Відповідь:

Щодо **військового обов'язку** громадяни України поділяються на такі категорії:

допризовники – особи, які підлягають приписці до призовних дільниць;

призовники – особи, приписані до призовних дільниць;

військовослужбовці – особи, які проходять військову службу;

військовозобов'язані – особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави;

резервісти – особи, які проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України, інших військових формувань і призначені для їх комплектування у мирний час та в особливий період.

Порядок визначає **механізм бронювання** під час дії воєнного стану **саме військовозобов'язаних**, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час.

Військовозобов'язані, **які були призвані** на військову службу під час мобілізації, в особливий період, **набувають статусу військовослужбовців**.

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані, які відповідають вимогам статті 23 Закону України від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (зі змінами).

Призовники, **які досягли 27-річного віку**, з метою взяття їх на військовий облік військовозобов'язаних або виключення з військового обліку, **повинні з'явитися** до територіального центру комплектування та соціальної підтримки для проведення медичного огляду.

Чинний Закон України “Про військовий обов'язок та військову службу” містить два поняття: зняття з військового обліку та виключення з військового обліку

Наприклад, однією з підстав зняття з військового обліку, відповідно до пп. 1 п. 2 ч. 5 ст. 37 вищевказаного Закону є зміна місця проживання. Однак **людина має стати** на військовий облік на новому місці.

Водночас **виключенню з військового обліку** до ТЦК та СП підлягають громадяни України, які:

призвані або прийняті на військову службу;

проходять військову службу (навчання) у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищої освіти;

визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;

досягли граничного віку перебування у запасі;

припинили громадянство України;

були раніше засуджені до позбавлення волі за скоєння тяжкого чи особливо тяжкого злочину;

направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовані примусові заходи медичного характеру;

померлі або визнані у встановленому законом порядку безвісно відсутніми або оголошені померлими.

Питання:

Якщо на підприємстві умовно 100 працівників-чоловіків старше 27 років і молодше 60 років, які мали б підлягати призову. З них, наприклад, у 20 працівників по троє дітей/на утриманні родичі-особи з інвалідністю і т.і. (тобто за ст. 23 Закону про мобілізацію не підлягають призову). Тоді скільки можна забронювати працівників? Не 50 (з загальної кількості), а 40 працівників (тобто 50% від тих 80 працівників, в яких немає тих обставин, у зв'язку з якими вони не підлягають призову). Чи подавати весь список, всіх 80 працівників, а з них будуть бронювати половину? Чи подаємо тільки 40 працівників – саме тих, яких вважаємо за найголовніше забронювати?

Відповідь:

Вимога щодо обрахунку 50% кількості стосується **тільки військовозобов'язаних, яких сплановано забронювати. Не підлягають призову** на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані, які відповідають вимогам статті 23 Закону України від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (зі змінами), тому вони не обраховуються та не бронюються.

Питання:

Хто є військовозобов'язані? Зняті з обліку до 60 років включаються?

Відповідь:

Відповідно до статті 9 Закону України від 25 березня 1992 року № 2232-ХІІ “Про військовий обов'язок і військову службу” **військовозобов'язані** це особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави.

У запас Збройних Сил України та інших військових формувань зараховуються громадяни України, які придатні за станом здоров'я до проходження військової служби в мирний або воєнний час і не досягли граничного віку перебування в запасі. Вони перебувають на військовому обліку у відповідних районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки та відповідних органах інших військових формувань.

Виключені з військового обліку до списків військовозобов'язаних **не включаються**.

Питання:

Які критерії дозволять підприємству забронювати більше 50% військовозобов'язаних працівників?

Відповідь:

Кількість військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, повинна становити **50 відсотків** кількості військовозобов'язаних підприємства, установи і організації на дату подання списку. У разі наявності **обґрунтованої потреби**, наприклад, **необхідності забезпечення функціонування зазначених органів, необхідності виконання** встановлених мобілізаційних завдань (замовлень), здійснення виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань або відповідність підприємства, установи і організації **критично важливим** для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, кількість

військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, **може перевищувати 50 відсотків** кількості військовозобов'язаних підприємства, установи і організації на дату подання списку.

Рішення щодо погодження наданих списків військовозобов'язаних **приймається Генеральним штабом Збройних Сил України.**

Питання:

Чи враховуються мобілізовані працівники у кількість військовозобов'язаних?

Відповідь:

Не враховуються. Військовозобов'язані, **які були призвані** на військову службу під час мобілізації, в особливий період, **набувають статусу військовослужбовців.**

Питання:

Як бути, якщо частина працівників мають посвідчення про приписку (немає ВОС) або квиток, де зазначено що військовозобов'язаний є непридатним до служби в мирний час (також немає ВОС)?

Відповідь:

Посвідчення про приписку є документом призовника – особи, яка приписана до призовної дільниці. Порядок визначає **механізм бронювання військовозобов'язаних.** Призовники, які досягли 27-річного віку, з метою взяття їх на військовий облік військовозобов'язаних або виключення з військового обліку, повинні з'явитися до територіального центру комплектування та соціальної підтримки для проведення медичного огляду.

За **результатами медичного огляду** громадянина України і з **урахуванням рівня його освітньої підготовки**, особистих якостей, роду діяльності та спеціальності комісія з питань приписки **може прийняти** одне з таких рішень:

придатний для військової служби та попередньо призначений до служби у Збройних Силах України чи іншому військовому формуванні;

тимчасово непридатний до військової служби, потребує лікування;

підлягає направленню на додаткове медичне обстеження та проведення повторного медичного огляду (із зазначенням дати проведення);

непридатний до військової служби в мирний час, обмежено придатний у воєнний час, підлягає взяттю на облік військовозобов'язаних;

непридатний до військової служби з виключенням з військового обліку, підлягає виключенню з військового обліку;

підлягає взяттю на військовий облік військовозобов'язаних як такий, що був раніше засуджений до позбавлення волі, обмеження волі, арешту, виправних робіт за вчинення кримінального проступку, нетяжкого злочину, у тому числі із звільненням від відбування покарання;

підлягає виключенню з військового обліку як такий, що був раніше засуджений до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

При оформленні військового квитка, військово-облікова спеціальність буде присвоєна відповідно до цивільної спеціальності.

Непридатний до військової служби в мирний час, обмежено придатний у воєнний час, **підлягає взяттю на облік** військовозобов'язаних та **може бути мобілізований**. Тому є необхідність бронювання такого військовозобов'язаного.

Питання:

Оскільки Постанова передбачає можливість перевищення 50% квоти військовозобов'язаних для бронювання у разі наявності обґрунтованої потреби, який максимальний відсоток працівників на підприємстві може бути заброньовано? Що може виступати такою обґрунтованою потребою? Терміни розгляду наданого обґрунтування?

Відповідь:

Кількість військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню та займають посади в органах державної влади, інших державних органах, органах державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, крім військовозобов'язаних, які займають **посади державної служби категорій “А” та “Б”**, керівників міністерств та їх заступників, **керівників державних органів**, органів державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх заступників, керівників самостійних структурних підрозділів таких органів та їх заступників, а також працівників патронатних служб, повинна становити **50 відсотків решти кількості військовозобов'язаних** зазначених органів на дату подання списку. **У разі наявності обґрунтованої потреби** кількість військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, **може перевищувати 50 відсотків** кількості військовозобов'язаних підприємства, установи і організації на дату подання.

Питання:

Якщо підприємство подає 50% кількості військовозобов'язаних підприємства, то цей відсоток не буде зменшений Генштабом в процесі підтвердження бронювання?

Відповідь:

Критерії, за якими здійснює погодження Генеральний штаб Збройних Сил України списки військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання, **Порядком не визначено**. Списки може бути погоджено або відмовлено в погодженні. Однак це може залежати від військового звання, віку, військово-облікової спеціальності та займаної посади військовозобов'язаного.

Питання:

Якщо кількість військовозобов'язаних у списку не буде дорівнювати 50%, але буде менше, чи можливо буде здійснити бронювання згідно вимог Порядку?

Відповідь:

Так, можливо подати менший відсоток військовозобов'язаних.

Питання:

Якщо маленька компанія і на кожній позиції працює одна людина-сама вона відділ, як може керівник зрозуміти, кого бронювати, а кого ні (бухгалтера, технолога, відділ продажу, відділ закупівель, інструктор, економіст)?

Відповідь:

Керівники органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій **відповідають за включення** військовозобов'язаних працівників до списків, а також за відповідність облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам.

Керівник визначає, хто є критично важливим для забезпечення сталого функціонування компанії. Якщо немає розуміння, то можна використовувати критерії за віком та ВОС.

Бронювання дефіцитних ВОС

Питання:

При поданні обґрунтування та списків заброньованих працівників до Мінекономіки чи необхідно підприємству враховувати листи Міноборони № від 11.03.2022 № 220/1469, від 08.04.2022 220/2452 щодо заборони до бронювання військовозобов'язаних, які мають дефіцитні для ЗСУ військово-облікові спеціальності?

Відповідь:

Вимоги, які викладено у листах Міноборони від 11.03.2022 № 220/1469 та від 08.04.2022 220/2452 залишаються чинними.

Питання:

Чи можна включати військовозобов'язаних працівників, які мають дефіцитний ВОС, в список на бронювання?

Чи залежить бронювання працівника від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності? В яких випадках може бути заброньованим працівник, якщо має «дефіцитну» військово-облікову спеціальність? Чи необхідно виключити такого працівника зі списку таких працівників до подання списку до військово-облікової спеціальності?

Відповідь:

Військовозобов'язаних працівників, які мають дефіцитні для Збройних Сил України ВОС **при наявності відповідного обґрунтування** дозволяється включати до списків на бронювання. Проте остаточне рішення щодо погодження зазначеного списку **приймається Генеральним штабом Збройних Сил України**.

Чинність попередніх бронювань, перебронювання

Питання:

Враховуючи, що на даний момент нова система бронювання ще реально не запрацювала (розробляються рекомендації, створюються комісії на рівні ЦОВВ і т.п.), чи розглядається можливість продовження дії попередніх наказів Мінекономіки ще на місяць?

Чи вважаються чинними отримані бронювання до прийняття Постанови № 76?

Чи враховує постанова КМУ продовження дії відстрочки від мобілізації? До прикладу, Наказ Мінекономіки діє до 19.03.2023 р. Згідно постанови КМУ, накази Мінекономіки продовжуються на 3 місяці. Тобто можна вважати, що наше бронювання продовжується ще на 3 місяці: з березня 2023 р. до червня 2023 р.

Чи можна керуватися, тим, що новий порядок бронювання виходить з того, що є новим, і всі хто були заброньовані по попередній процедурі не вважаються такими згідно нового Порядку, відтак при подачі довідки 2 у графу про кількість заброньованих не включаються ці дані?

Відповідь:

Відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, які були надані військовозобов'язаним рішеннями Міністерства економіки України до набрання чинності ПКМУ № 76, є **чинними протягом строку, на який вони надані.**

Строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих військовозобов'язаним відповідними рішеннями Міністерства економіки згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 “Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1274), **які не закінчилися на день набрання чинності ПКМУ від 04.11.2022 № 1259 (зі змінами), продовжуються автоматично на три місяці.**

При формуванні нових списків на бронювання допускається додавання осіб, яким потрібно поновити бронювання із зазначенням інформації про дату закінчення попередньої броні.

Питання:

Чи можна бронювати відповідно до Постанови 45?

Відповідь:

Порядок бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12) (далі – Порядок № 45) **залишається чинним.**

Згідно з Порядком № 45 здійснюється бронювання військовозобов'язаних, які працюють:

в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування;

на підприємствах, в установах і організаціях, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення).

Отже у разі відповідності критеріям бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час згідно з додатком 6 до Порядку № 45, та Перелікам посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 493, органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, а також підприємства, установи і організації (яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), **можуть здійснювати бронювання військовозобов'язаних** працівників відповідно до Порядку № 45.

Питання:

Де можна ознайомитися з переліком критеріїв бронювання затвердженого постановою КМУ від 4 лютого 2015 р. № 45, а також з переліком посад і професій, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затверджені розпорядженням КМУ від 18 березня 2015 р. № 493, чи хоча б звіритися з наявним списком в компанії?

Відповідь:

Порядок бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12), а також Переліків посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 493-р (із змінами) **мають інформацію з обмеженим доступом**, для службового користування, тому **у відкритому доступі відсутні**. Для вирішення цього питання, звертайтеся за підпорядкованістю.

Питання:

Чи можуть підприємства не враховувати вказані у постанові КМУ № 45 від 04.02.2015р. критерії бронювання та визначати на власний розсуд список військовозобов'язаних працівників на посадах, які є критично важливими для підприємства? Чи може бути підставою для відмови ГШ ЗСУ у погодженні списків на бронювання те, що підприємство самостійно визначило список військовозобов'язаних працівників на посадах, які є критично важливими для підприємства?

Відповідь:

Механізм бронювання під час дії воєнного стану військовозобов'язаних за списками військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час, визначено Порядком бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями **під час формування списків можуть враховуватися критерії** бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час **згідно з додатком 6** до Порядку бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами на період мобілізації та на воєнний час, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 лютого 2015 р. **№ 45**, — із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 р. № 12, **а також переліки посад і професій** військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 493.

Зазначене питання узгоджено з Генеральним штабом Збройних Сил України та **не може бути підставою для відмови.**

Питання:

Чи можна подавати на бронювання посади в підприємстві, а не персонал? Тому що в період затвердження списків на бронювання персонал, який знаходиться на посаді, який підлягає бронюванню, може змінитись.

Якщо бронювати працівника, який працює на посаді, яка визначає важливу роль для підприємства на один рік і в цей період він може звільнитись, або переведений на іншу посаду і так далі. Потрібно буде знову відпрацьовувати ряд документів та погоджувати. Це займе великий проміжок часу. А якщо бронювати посаду і вже безпосередньо в ТЦК та СП погоджувати списки заброньованих осіб, які знаходяться на даній посаді?

Відповідь:

Порядок визначає механізм бронювання під час дії воєнного стану військовозобов'язаних за **списками військовозобов'язаних**. Механізму бронювання посад Порядком **не передбачено.**

Питання:

В додатку 2 Постанови №76 передбачено співвідношення кількості військовозобов'язаних заброньованих і тих, хто пропонується до бронювання. Як бути у випадку перебронювання, адже списки подаються під час ще діючих бронювань і виходить, що вже весь допустимий відсоток заброньований? Відповідно до цього, якщо будуть переброньовувати людей, то потрібно чекати закінчення бронювання і таким чином може бути проміжок часу без броні і тоді можуть законно призвати. Чи можна це якось виправити?

Відповідь:

Подавати нові списки на бронювання із зазначенням інформації про дату закінчення попередньої броні.

Питання:

Як бути якщо частина працівників мають військові квитки старих зразків або ж взагалі їх не мають (втрачені працівником або не вимагались при прийнятті на роботу)? Як забронювати таких працівників? Чи потрібно поновлювати дані відповідно до нових ВОС або можна подавати бронювання за наявними документами?

Відповідь:

Механізм **організації та ведення військового обліку** призовників, військовозобов'язаних та резервістів центральними і місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, органами військового управління (органами управління), військовими частинами (підрозділами) Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, підприємствами, установами та організаціями, закладами освіти, закладами охорони здоров'я незалежно від підпорядкування і форми власності **визначає Порядок**, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487 “Про затвердження

Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів”.

Військово-облікові спеціальності рядового, сержантського і старшинського складу повинні відповідати наказу Міністерства оборони України від 07.09.2020 № 317 “Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців”, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2020 р. за № 927/35210, а також Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 червня 2012 року № 412/Дск, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 16 липня 2012 року за № 1190/21502. *Наприклад, ВОС 837, 838, 839, 840 змінено на ВОС 790.*

Дані військовозобов'язаного, зазначені в його військово-облікових документах, повинні **відповідати актуальним даним** на день подання списків, в тому числі і назва територіального центру комплектування та соціальної підтримки, де він перебуває на військовому обліку (не назва “військовий комісаріат”). Наслідком цього **може бути відмова** територіального центру комплектування та соціальної підтримки у зарахуванні на спеціальний облік.

Районні (міські) територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, органи СБУ, підрозділи Служби зовнішньої розвідки беруть на військовий облік, знімають або виключають з військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, у яких відсутні військово-облікові документи, **лише після відновлення зазначених документів**.

Питання:

Чи розглядається можливість вже за поданими раніше списками, які знаходяться на розгляді в Міноборони та не розглянуті до дати набрання чинності Постанови №76 від 27.01.2023р., додати документи та або уточнити списки з метою приведення у відповідність до вимог Постанови №76? Чи потрібно формувати та подавати списки за новою процедурою, передбаченою Постановою № 76?

Чи можливо продовжити бронювання за 194 постановою, тому що попереднє бронювання закінчується 19.02, а по 76 постанові підприємство не встигне отримати бронювання?

Відповідь:

Механізм бронювання під час дії воєнного стану військовозобов'язаних за списками військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час, **здійснюється у відповідності до вимог Порядку** бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Залишається чинним Порядок бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12).

Втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 “Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1274), від 7 березня 2022 р. № 218 “Про

внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1305).

Строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих військовозобов’язаним відповідними рішеннями Міністерства економіки згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 “Деякі питання бронювання військовозобов’язаних в умовах правового режиму воєнного стану” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1274), **які не закінчилися на день набрання чинності ПКМУ від 04.11.2022 № 1259 (зі змінами), продовжуються автоматично на три місяці.**

Питання:

Що буде із поданнями щодо отримання бронювання поданими у період до 27 січня 2023 р. та які можуть знаходитися на різних етапах ланцюга отримання погодження бронювання?

Відповідь:

Постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 “Деякі питання бронювання військовозобов’язаних в умовах правового режиму воєнного стану” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1274), від 7 березня 2022 р. № 218 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1305) **втратили чинність.**

Якщо рішення Мінекономіки про бронювання військовозобов’язаних **не прийнято** (наказ не відбувся), бронювання військовозобов’язаних **здійснюється у відповідності** до вимог Порядку бронювання військовозобов’язаних за списком військовозобов’язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов’язаних на період мобілізації та на воєнний час”. Тобто **потребує повторного** опрацювання.

Питання:

Чи передбачається подовження часу дії відстрочки більш ніж на 6 місяців і яка процедура?

Відповідь:

Заброньованим військовозобов’язаним надається відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації. Строк дії відстрочки **не може перевищувати:**

строку проведення мобілізації — для військовозобов’язаних органів державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування;

шість місяців — для військовозобов’язаних, на підприємствах, в установах і організаціях.

Питання:

Який порядок перебронювання або продовження терміну бронювання після спливу 6-ти місячного терміну бронювання?

Відповідь:

Здійснюється **повторне оформлення документів** у відповідності до вимог: або Порядку бронювання військовозобов’язаних за списком військовозобов’язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 27.01.2023 №

76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов’язаних на період мобілізації та на воєнний час”; або Порядку бронювання військовозобов’язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12).

Питання:

Чи необхідно подавати список військовозобов’язаних, які підлягають бронюванню, лише один раз на пів року, або підприємство не обмежено в кількості разів подання списку для бронювання?

Відповідь:

Обмеження в кількості подання списків відсутні.

Питання:

Строк бронювання для суб’єктів господарювання складає 6 місяців. Чи можна ініціювати та розпочати процес повторного бронювання заздалегідь (1,5 – 2 місяці), щоб не допускати розривів (чи не буде формальних відмов через дію раніше виданої броні)?

Відповідь:

Процес оформлення повторного бронювання **рекомендовано** здійснювати з **урахуванням необхідного часу** на проходження документів, а саме: опрацювання та надсилання документів, терміну погодження в Генеральному штабі Збройних Сил України та прийняття рішення в Мінекономіки (видання наказу).

Питання:

Постановою КМУ від 4 листопада 2022 р. № 1259 “Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації” передбачено, що строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, які були надані військовозобов’язаним відповідними рішеннями Мінекономіки згідно із постановою КМУ від 03.03.2022р. № 194 «Деякі питання бронювання військовозобов’язаних в умовах правового режиму воєнного стану», та строки дії яких не закінчилися станом на 04.11.2022р., продовжуються автоматично на три місяці. Яким чином буде продовжуватись дія такого бронювання на 3 місяці відповідно до постанови КМУ? Якими документами це має бути підтверджено?

У пункті 2 Постанови №76 зазначено, що відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, які були надані військовозобов’язаним рішеннями Міністерства економіки до набрання чинності цією постановою, є чинними протягом строку, на який вони надані. Даний пункт не містить посилання на чинну постанову КМУ від 04.11.2022р. №1259 “Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації” тому виникає питання: яким чином рахувати строк відстрочки від мобілізації: з урахуванням постанови КМУ від 04.11.2022р. №1259 “Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації” чи без урахування даної постанови?

Як бути з критично важливими для підприємства працівниками, бронювання яких закінчується до моменту оформлення відстрочки за новим порядком бронювання (наприклад 15.02.2023)? Чи буде роз'яснення щодо призупинення мобілізації — на час розгляду документів та вирішенню питання бронювання, по таким працівникам у разі звернення підприємства із клопотанням до ТЦК та СП, до якого додається копія звернення підприємства щодо бронювання?

Відповідь:

Строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих військовозобов'язаним відповідними рішеннями Міністерства економіки згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 “Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану”, **які не закінчилися на день набрання чинності ПКМУ від 04.11.2022 № 1259 (зі змінами), продовжуються автоматично на три місяці.**

Кожному військовозобов'язаному **рекомендовано довести** цю інформацію.
Додаткових документів або переоформлення **не потрібно.**

Питання:

Чи застосовується попередні роз'яснення Мінекономіки щодо посад працівників, які не є визначальними для забезпечення сталого функціонування підприємств, галузей і не є дефіцитними на ринку праці та які можуть бути замінені громадянами-не військовозобов'язаними, які не підлягають бронюванню?

Відповідь:

Порядком бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час” **визначальність посад** військовозобов'язаних, **які не є дефіцитними на ринку праці** або **визначальними для сталого функціонування** органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування та підприємств, установ і організацій **не передбачено.**

Питання:

Продовження строку відстрочки для критичних компаній здійснюється за рішенням Міністерства економіки на строк до шести місяців на підставі обґрунтованого подання органу державної влади, іншого державного органу. Яка роль компанії в цьому процесі? Як і через який орган влади його ініціювати? Чи гарантоване продовження відстрочки?

Відповідь:

Своєчасне подання списків військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час за відповідними сферами управління, галузями національної економіки, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями на продовження бронювання.

Механізм бронювання під час дії воєнного стану військовозобов'язаних за списками військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час, **здійснюється у відповідності до вимог Порядку** бронювання військовозобов'язаних за

списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”. Також залишається чинним Порядок бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12).

Особливості бронювання працівників підприємств паливно-енергетичного комплексу

Питання:

Абз. 3 п. 3 Постанови 76. Питання до фрази «... підприємствами... під час формування списків можуть враховуватися критерії бронювання... згідно з додатком 6 до Порядку бронювання військовозобов'язаних ..., затвердженого постановою КМУ № 45, — із змінами, ..., а також переліки посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 493.». Питання: Тобто можуть і не враховуватись? Це на розсуд підприємства? Якщо підприємство, яке затверджено Міненерго як підприємство ПЕК, не врахує критерії чи можлива відмова від Генерального штабу Збройних Сил? Якщо так, то чи це правомірно по відношенню до підприємства ПЕК?

Чи підлягає за новим Порядком КМУ №76 бронюванню працівник критично важливого підприємства паливно-енергетичного комплексу, що має дефіцитну ВОС? За текстом документа — так, але потрібне фахове підтвердження.

Відповідь:

Так, можуть і не враховуватись. Керівник підприємства визначає, хто з працівників є критично важливим для функціонування підприємства та має бути заброньований. До підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, **перелік яких затверджується Міненерго, не застосовується обмеження** щодо кількості військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, зазначені в абзаці сьомому цього пункту.

Військовозобов'язані керівники зазначених підприємств, установ і організацій та їх заступники, а також працівники підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, **перелік яких затверджується Міненерго**, підлягають бронюванню незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності.

Кількість військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, повинна становити 50 відсотків кількості військовозобов'язаних підприємства, установи і організації на дату подання списку. У разі наявності обґрунтованої потреби кількість військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню, може перевищувати 50 відсотків кількості військовозобов'язаних підприємства, установи і організації на дату подання списку.

Питання:

Якщо підприємство є ПЕК та має мобзавдання, куди подавати документи?

Відповідь:

Підприємства, установи і організації, **яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення)**, подають список до органу державної влади, іншого державного органу, **який встановив (довів) мобілізаційне завдання (замовлення)**.

Список подається за формою згідно з додатком 1 в паперовій та/або електронній формі разом з відповідним обґрунтуванням та довідкою про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.

В обґрунтуванні зазначається:

дата прийняття і номер акта Кабінету Міністрів України, рішення центрального або місцевого органу виконавчої влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування про встановлення (доведення) мобілізаційного завдання (замовлення) підприємству, установі і організації, дата і номер укладеного договору (контракту) на виконання підприємством, установою і організацією мобілізаційного завдання (замовлення);

інформація про відповідність облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам.

Військовозобов'язані керівники зазначених підприємств, установ і організацій та їх заступники, а також працівники підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго, **підлягають бронюванню незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності**.

Питання:

Чи для всіх підприємств паливно-енергетичного комплексу не застосовуються обмеження щодо кількості заброньованих (підприємство є оператором критичної інфраструктури)?

Відповідь:

До підприємств, установ і організацій **паливно-енергетичного комплексу**, перелік яких затверджується Міненерго, **не застосовується обмеження** щодо кількості військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню.

Працівники підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу згідно переліку, який затверджується Міненерго. Станом на 14.03.23 перелік формується. Міненерго наказом від 24.02.2023 № 68 встановило критерії, за якими визначаються підприємства, установи і організації у сфері паливно-енергетичного комплексу, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів газового палива такими, що мають важливе значення для національної економіки.

Питання:

Чи не будуть критерії бронювання, визначені постановами КМУ № 45 від 04.02.2015 р. та № 493 від 18.03.2015, обмежувати кількість осіб, які можуть бути заброньованими за підприємством?

Відповідь:

Бронювання військовозобов'язаних здійснюється у відповідності до вимог:

або Порядку бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час”;

або Порядку бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12).

Якщо бронювати за механізмом, передбаченим 76 Постановою, то обмеження не застосовуються.

Бронювання ФОП

Питання:

Чи поширюється бронювання на працівників, оформлених на основі господарських договорів (як ФОП)?

Відповідь:

Поширюється, якщо діяльність ФОП підпадає під визначення є **критично важливими** для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період

Питання:

Підкажіть, будь ласка, ФОП (виконавці) та гіг-спеціалісти бронюються так само, як і працівники підприємства? Запитання викликане тим, що Порядок оперує лише поняттям "військовозобов'язаний працівник", котре аж ніяк не включає незалежних підрядників та гіг-працівників. Адже підприємства ведуть військовий облік лише щодо працівників. Чи порівнюються гіг-спеціалісти до працівників для цілей подання списку на бронювання?

Відповідь:

За поданням Мінцифри буде здійснено бронювання. Звертайтеся до Мінцифри.

Питання:

ФОП - подають самостійно лист-запит? Які умови бронювання для ФОПу?

Відповідь:

ФОП подається на бронювання **самостійно**. Має відповідати тим же критеріям, що і підприємства, тобто або виконувати мобілізаційне завдання, або виробляти товари, надавати послуги, необхідні для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань; або отримати статус критично важливого для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період (див. розділ Підтвердження, що підприємство є критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення). ФОП, який співпрацює з проектами МТД чи неурядовими організаціями, подається на бронювання разом із списком осіб, які працюють в проекті МТД чи неурядовій організації.

Бронювання працівників проектів міжнародної технічної допомоги (МТД) та неурядових організацій

Питання:

Хто може подати списки на бронювання?

Відповідь:

Подати списки військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час мають право:

- спеціалізовані установи ООН;
- закордонні дипломатичні установи в Україні;
- представництва донорських установ;
- виконавці проектів міжнародної технічної допомоги;
- представництва міжнародних організацій;
- міжнародні та українські неурядові організації,

які реалізують гуманітарні проекти за кошти міжнародних партнерів, **які є критично важливими** для функціонування економіки та **забезпечення життєдіяльності** населення в особливий період. Список подається або до Секретаріату Кабінету Міністрів України, або до Міністерства закордонних справ України.

Додатки:

- обґрунтування (рішення ЦОВВ про віднесення до критично важливих; інформація про відповідність облікових даних військовозобов'язаних);
- довідка про кількість військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2.

Секретаріат Кабінету Міністрів України або Міністерство закордонних справ України подають списки **на погодження** Генштабу ЗСУ (СБУ, Службі зовнішньої розвідки).

Питання:

Яку кількість військовозобов'язаних можна забронювати? Чи застосовується норма 50% до працівників Благодійного фонду?

Чи працівники Благодійного фонду, що здійснює гуманітарну підтримку населення за сприяння Міжнародних організацій, підлягають броні?

Відповідь:

Так, підлягають, якщо Фонд віднесено до **критично важливих** для функціонування населення та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період. Забронювати можна усі 100% військовозобов'язаних.

Відповідь:

Список подається за формою згідно з додатком 1 в паперовій та/або електронній формі разом з **відповідним обґрунтуванням** та **довідкою про кількість** військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2. Форма обґрунтування довільна із зазначенням інформації про 1) рішення ЦОВВ про віднесення до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період; 2) відповідність облікових даних військовозобов'язаних (п. 8 Порядку).

Питання:

За яким порядком МЗС або Секретаріат Кабінету Міністрів України включають представництва донорських установ, міжнародні та українські неурядові організації до переліку критично важливих для економіки? Яке розмежування компетенції МЗС та Секретаріату КМУ щодо затвердження переліків критично важливих організацій?

Відповідь:

Буде створена комісія, яка цим займатиметься. Ви можете подати документи або до МЗС, або до Секретаріату КМУ на ваш вибір. Секретаріат КМУ затвердив перелік організацій, які реалізують проекти МТД та можуть подати працівників на бронювання.

Питання:

Виконавців проектів міжнародної технічної допомоги відносять до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період підприємств незалежно від змісту проекту міжнародної технічної допомоги?

Відповідь:

Так, списки формуватиме Міністерство закордонних справ України або Секретаріат Кабінету Міністрів України.

Секретаріат КМУ затвердив перелік організацій, які реалізують проекти МТД та можуть подати працівників на бронювання.

Питання:

Чи потрібно ініціювати звернення від Товариства Червоного Хреста України щодо його включення до Переліку до МЗС чи Секретаріату КМУ? Якщо так, то саме до якого з цих органів, чи одночасно до двох? Чи потрібно додавати перелік гуманітарних проектів і обсяг коштів, спрямований на них?

Відповідь:

Так, потрібно, щоб вас додали у перелік, затверджений МЗС або Секретаріатом КМУ. Звернення в довільній формі. Ви можете подати документи або до МЗС, або до Секретаріату КМУ на ваш вибір. Секретаріат КМУ затвердив перелік організацій, які реалізують проекти МТД та можуть подати працівників на бронювання.

Питання:

Чи потрібно благодійному фонду, який виконує гуманітарні проекти УВКБ ООН робити звернення щодо критично важливого підприємства?

Відповідь:

Відповідати умовам щодо критично важливого підприємства не потрібно. Потрібно звернутись або до МЗС, або до Секретаріату КМУ, щоб вашу організацію додали в перелік. Секретаріат КМУ затвердив перелік організацій, які реалізують проекти МТД та можуть подати працівників на бронювання.

Питання:

Чи поширюється бронювання на працівників, оформлених на основі господарських договорів (як ФОП), які працюють з проектами МТД? Якщо так, то яку посаду зазначати у поданні на бронювання — визначену штатом організації чи зазначати, що особа надає послуги як ФОП?

Відповідь:

Так, поширюється. У поданні на бронювання зазначати, що особа надає послуги як ФОП.

Питання:

У постанові зазначено, що подання на бронювання подається разом з обґрунтуванням. Яким має бути обґрунтування для ГО, що реалізують проекти МТД?

Відповідь:

Список подається за формою згідно з додатком 1 в паперовій та/або електронній формі разом з **відповідним обґрунтуванням та довідкою про кількість** військовозобов'язаних за формою згідно з додатком 2. Форма обґрунтування довільна із зазначенням інформації про 1) рішення ЦОВВ про віднесення до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період; 2) відповідність облікових даних військовозобов'язаних (п. 8 Порядку).

Підтвердження того, що підприємство є критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період

Питання:

Як підтвердити, що підприємство є критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення?

Відповідь:

Відповідно до вимог Порядку бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час”.

Критерії:

- загальна сума податків, зборів, платежів, нарахованих, утриманих та сплачених до державного і місцевих бюджетів перевищує 1,5 млн. Євро;
- сума надходжень в іноземній валюті, крім кредитів і позик, за звітний податковий рік перевищує еквівалент 32 млн. Євро;
- підприємство має стратегічне значення для економіки і безпеки держави (Перелік згідно Постанови КМУ від 4 березня 2015 р. № 83)
- підприємство має важливе значення для територіальної громади (критерії визначає ТГ);
- відсутність заборгованості із сплати ЄСВ;
- розмір середньої зарплати на підприємстві не менше розміру середньої зарплати в регіоні (за юридичною адресою підприємства);
- підприємство є резидентом **Дія Сіті**.

Має бути мінімум 3 критерії. Або 2 критерії – для підприємств паливно-енергетичного комплексу, у сфері охорони здоров'я, освіти та науки, фізичної культури і спорту, соціального захисту, медіа.

Щоб отримати статус критично важливого для економіки та забезпечення життєдіяльності населення підприємство звертається до ЦОВВ за галуззю управління або до обласної військової адміністрації (для місцевих підприємств).

Орган, до якого надійшли документи, приймає рішення про відповідність або невідповідність та надсилає (протягом 1 дня) до Мінекономіки та Генерального штабу Збройних Сил (СБУ, Служби зовнішньої розвідки). Підтверджувати потрібно не рідше 1 разу на рік.

Перелік критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення спеціалізованих установ ООН, закордонних дипломатичних установ в Україні, представництв донорських установ, виконавців проектів міжнародної технічної допомоги, представництв міжнародних організацій, міжнародних та українських неурядових організацій, які реалізують гуманітарні проекти за кошти міжнародних партнерів, затверджує Міністерство закордонних справ України або Секретаріат Кабінету Міністрів України.

Питання:

Якщо керівника немає в Україні, то чи може він затвердити ці документи електронним підписом через “Вчасно” або чи може затвердити документи інша уповноважена особа?

Відповідь:

Керівник або особа, яка його заміщає відповідно до наказу з наданням відповідної довідки (наприклад, керівник у відпустці). Документи можуть бути подані в електронній формі та підписані електронним підписом.

Питання:

Щодо п. 8 Порядку: підприємства подають список до ЦОВВ, який який забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері? Як (на підставі чого) підприємству визначити свій ЦОВВ?

Відповідь:

Списки військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час подаються за відповідними сферами управління, галузями національної економіки, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями.

Наприклад, якщо ви надаєте приватні послуги з охорони здоров'я, то Вам потрібно звернутися до Мінохорони здоров'я.

Питання:

Коли повинні бути затверджені критерії, за якими здійснюється визначення підприємства, яке має важливе значення для галузі національної економіки чи задоволення потреб територіальної громади? Які це можуть бути критерії? Ті критерії, за якими підприємство визнається таким, що має важливе значення для галузі/територіальної громади, як будуть визначатися, індивідуально стосовно кожного підприємства, яке звертається, чи будуть прийняті підзаконні акти, в яких визначають перелік цих критеріїв?

Відповідь:

Критерії, за якими здійснюється визначення підприємства, яке має важливе значення для галузі національної економіки чи задоволення потреб територіальної громади, **встановлюються** органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, за сферою їх управління чи галуззю національної економіки або обласною, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями, або обласною, Київською та Севастопольською міськими військовими/військово-цивільними адміністраціями (у разі їх утворення) з урахуванням потреб територіальної громади.

Строків затвердження критеріїв Порядком не визначено.

Питання:

Підприємство підписало договір надання послуг з районною військовою адміністрацією, обсяг послуг не визначено, фактично договір ще не виконуємо. Чи має підприємство підстави подавати на бронювання працівників, як підприємство, що надає послуги ЗСУ?

Відповідь:

Порядок визначає **механізм бронювання** під час дії воєнного стану військовозобов'язаних за списками військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час, які працюють на підприємствах, в установах і організаціях, **які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг**, необхідних для **забезпечення потреб** Збройних Сил, інших військових формувань.

Якщо у вас договір з районною військовою адміністрацією, то потрібно подавати документи на визнання підприємства критично важливим для задоволення потреб територіальної громади. Договір з районною військовою адміністрацією автоматично не означає забезпечення потреб ЗСУ.

Питання:

Якщо договір щодо постачання продукції укладено з військовою частиною, подавати через військову частину?

Відповідь:

Підприємства, установи і організації, які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань, **подають список до центральних органів** виконавчої влади, **що здійснюють керівництво Збройними Силами**, іншими військовими формуваннями, утвореними відповідно до законів України, **в інтересах яких вони здійснюють виробництво товарів, виконують роботи, надають послуги**, або до Міністерства промисловості та енергетики.

Питання:

Що маєтись на увазі під державним контрактом (договором), якщо йти по напрямку задоволення потреб ЗСУ?

Відповідь:

Договір на **виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг**, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань,.

Питання:

Коли військова адміністрація отримає роз'яснення щодо процедури бронювання? При зверненні до РВА, вони відмовили, бо не знають, що робити.

Відповідь:

Ви можете самостійно ознайомити їх із Порядком бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Питання:

Колонки 6 «Найменування (повне та скорочене) та місцезнаходження ... підприємства, ... код згідно з ЄДРПОУ (за наявності)» та 7 «Найменування ТЦК та СП ... (за місцем розташування ... підприємства...)». Питання: Якщо до складу підприємства входять не відокремлені структурні підрозділи (вони не є юрособами, розташовані по всій території України, керівникам цих підрозділів надано право прийняття/звільнення працівників, військовий облік ведеться на місцях):

- яке найменування зазначати – найменування підприємства чи найменування структурних підрозділів підприємства? (найменування структурних підрозділів підприємства визначені положеннями про ці підрозділи);

- яку адресу зазначати як «місцезнаходження» – адресу за місцем реєстрації підприємства чи адресу де безпосередньо знаходиться структурний підрозділ?

- яке найменування ТЦК зазначати як «за місцем розташування» - найменування ТЦК за місцем реєстрації підприємства чи найменування ТЦК де безпосередньо знаходиться підрозділ, т.я. військовий облік ведеться на місцях?

Відповідь:

Зазначати найменування, ЄДРПОУ, місцезнаходження юридичної особи, найменування ТЦК та СП за місцем розташування юридичної особи.

Питання:

Який порядок бронювання для тих, хто знаходиться за кордоном та не стоїть на військовому обліку на даний момент? Спочатку потрібно стати на військовий облік, а потім подати працівника на бронювання чи навпаки?

Відповідь:

Якщо особи, які знаходяться за кордоном, зняті з військового обліку, то їм не потрібне бронювання. В разі повернення в Україну та подальшого подання на бронювання потрібно стати на облік в ТЦК та СП.

Критична інфраструктура

Питання:

Хто саме і за якими критеріями визначає, чи відноситься підприємство роздрібної торгівлі до критично важливих для функціонування економіки? Чи достатньо листа

Мінекономіки від 17.03.2022 р., яким Мінекономіки вже фактично прирівняв підприємства роздрібної торгівлі до підприємств критичної інфраструктури?

Відповідь:

Критерії визначені в п.2 Порядку визначення підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки, затвердженого Постановою КМУ від 27.01.2023 р. № 76. Листа про віднесення до критичної інфраструктури недостатньо (Див. відповідь вище).

Питання:

Підкажіть будь-ласка, чи потрібно підприємству в сфері охорони здоров'я (приватній клініці) ще якимось додатково підтверджувати, що воно є критично важливим, якщо Постановою КМУ № 1384 сфера охорони здоров'я віднесена до переліку секторів критичної інфраструктури чи достатнє посилання на цю Постанову? Як підтвердити приватній клініці, що вона надає населенню безоплатні послуги?

Чи будуть визнаватись критично важливими підприємства критичної інфраструктури?

Відповідь:

Поняття **критична інфраструктура** визначено Законом України від 16 листопада 2021 року № 1882-IX “Про критичну інфраструктуру” (зі змінами) – це окреме поняття від “критично важливих підприємств, установ організацій для функціонування економіки в особливий період”. Критична інфраструктура – це більш стосується критично важливих об’єктів.

Щодо “критично важливих підприємств, установ організацій для функціонування економіки в особливий період”, то це стосується конкретних юридичних осіб, які можуть бути визнані критично важливими для функціонування економіки в особливий період згідно Порядку. Рішення про включення до секторального переліку об’єктів критичної інфраструктури продовжує діяти, однак це не стосується порядку бронювання. Будівлі, віднесені до критичної інфраструктури не визнаються автоматично важливими для функціонування економіки в особливий період.

Питання щодо галузевої приналежності

Питання:

Як звичайному фермеру, який має в обробітку 50 га землі, виконати бронювання військовозобов'язаних? Як може фермер, який має в обробітку 75 га землі й працює зі своєю сім'єю на цій землі, виконати бронювання військовозобов'язаного? Передати землю в користування іншим фермерам не може, оскільки використовує технологію обробітку ґрунту "ноутіл". Ніхто із найближчих землекористувачів не може цю технологію. Скажіть, це критичне виробництво чи ні?

Відповідь:

Спочатку потрібно підтвердити статус критично важливого підприємства. Див. розділ “Підтвердження, що підприємство є критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення” або Порядок підтвердження критично важливих

підприємств, затверджений Постановою КМУ від 27.01.2023 р. № 76. Потім подати списки військовозобов'язаних на бронювання до ОВА.

Питання:

Чи може хлібозавод отримати статус критичної інфраструктури? Підприємства, що займаються розподілом природного газу відносяться до критичної інфраструктури?

Відповідь:

Так, якщо відповідають 3-м із 7-ми критеріїв:

- загальна сума податків, зборів, платежів, нарахованих, утриманих та сплачених до державного і місцевих бюджетів перевищує 1,5 млн. Євро;
- сума надходжень в іноземній валюті, крім кредитів і позик, за звітний податковий рік перевищує еквівалент 32 млн. Євро;
- підприємство має стратегічне значення для економіки і безпеки держави (Перелік згідно Постанови КМУ від 4 березня 2015 р. № 83)
- або територіальної громади (критерії визначає ТГ);
- відсутність заборгованості із сплати ЄСВ;
- розмір середньої зарплати на підприємстві не менше розміру середньої зарплати в регіоні (за юр.адресою підприємства);
- підприємство є резидентом **Дія Сіті**.

Питання:

Чи будуть бронюватися працівники, які займають посади, які на думку Міноборони не є визначальними для забезпечення сталого функціонування підприємств, але даний працівник потрібен підприємству.

Відповідь:

За новим Порядком, керівник підприємства самостійно визначає список військовозобов'язаних працівників на посадах, **які є критично важливими** для підприємства.

Питання:

Якщо наш регулятор НБУ, то чи потрібно нам чекати окремої постанови НБУ, якими воно визначає критерії? Якщо підприємство є надавачем фін. послуг, чи потрібно чекати ще додаткового затвердження критеріїв НБУ?

Відповідь:

Краще дочекатись, щоб розуміти, яким критеріям потрібно відповідати та які документи подавати.

Питання:

Фінансові установи подають перелік документів з метою отримання рішення про визначення критично важливим до Мінекономіки чи до НБУ (як бронювались раніше через НБУ)?

Відповідь:

До НБУ.

Питання:

Чи наразі діє процедура бронювання через електронний кабінет для аграріїв? Чи тепер вже бронювання через електронний кабінет вже не діє? Якщо діє, то як цей порядок узгоджується з новим порядком?

Відповідь:

Так, діє відповідно до вимог нового Порядку.

Питання:

Виробниче підприємство, яке виконує підрядні роботи/замовлення для замовників, які входять в коаліцію оборонпрому і виконують стратегічні завдання. Маємо вузьких спеціалістів верстатників, аналогів яких немає, навчання таких робітників вимагає не один рік. На ринку шукачів роботи, подібних спеціалістів змінити не можна. Чи можуть бронюватись наші працівники, які мають код військової спеціальності, який по класифікатору не підлягає бронюванню? Як забронювати таких працівників? Чи доречно нехтувати дорогоцінним часом для забезпечення стратегічних замовлень? (Подавались, на Мінекономіки, Генштаб, РДА).

Відповідь:

Так, можете подавати на бронювання відповідно до Порядку.

Відповідь:

Якщо ваше підприємство відповідає 3-м із 7-ми критеріїв, то вас можуть віднести до критичних:

- загальна сума податків, зборів, платежів, нарахованих, утриманих та сплачених до державного і місцевих бюджетів перевищує 1,5 млн. Євро;
- сума надходжень в іноземній валюті, крім кредитів і позик, за звітний податковий рік перевищує еквівалент 32 млн. Євро;
- підприємство має стратегічне значення для економіки і безпеки держави (Перелік згідно Постанови КМУ від 4 березня 2015 р. № 83)
- або територіальної громади (критерії визначає ТГ);
- відсутність заборгованості із сплати ЄСВ;
- розмір середньої зарплати на підприємстві не менше розміру середньої зарплати в регіоні (за юридичною адресою підприємства);
- підприємство є резидентом Дія Сіті.

(Див. Порядок підтвердження критично важливих підприємств, затверджений Постановою КМУ від 27.01.2023 р. № 76). Після цього подавати списки на бронювання.

Питання:

До відання якого міністерства відноситься логістична юридична особа (внутрішня та міжнародна логістика)?

Відповідь:

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Питання:

Чи можуть розраховувати на бронювання працівників групи компаній, які об'єднані одним власником, а від господарської діяльності цих підприємств об'єднується замкнутим циклом виробництва та продажем кінцевого продукту. Тобто, для прикладу, у компанії, об'єднаних одним власником, є підприємство, яке видобуває сировину та передає її підприємству, яке виготовляє кінцевий продукт, що, в свою чергу, передається компанії продавцю для реалізації. Всі підприємства пов'язані між собою виробничим циклом та в господарській діяльності представляють собою єдине ціле.

Відповідь:

Так, можуть. Спочатку підприємствам потрібно отримати статус критично важливого для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення, див. розділ Підтвердження, що підприємство є критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення.

Питання:

Підприємства, установи і організації, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, подають список до ЦОВВ, який забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, або відповідної обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, або відповідної обласної, Київської та Севастопольської міської ВДА (у разі її утворення), на території юрисдикції якої вони розташовані. Під поданням до «ЦОВВ, який забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері» мається на увазі локальна ОВА?

Відповідь:

Для місцевих підприємств — в ОВА. Для підприємств національного рівня — в профільний ЦОВВ.

Питання:

З тексту Постанови вбачається, що підприємству потрібно звертатись до ЦОВВ, який забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері або ВДА двічі – перший раз як клопотання по визначенню підприємства критично важливим і дочекатись висновку, другий раз – з подачею комплексу документів для самого бронювання. Чи вірне таке розуміння чи це може відбутися одночасно?

Серед документів, які подаються, має вже бути посилання на дату прийняття і номер рішення центрального органу виконавчої влади про визначення підприємства критично важливими. Водночас, ми за отриманням такого статусу та бронювання звертаємся до одного і того ж органу – Мінагрополітики. Можливо, нам можна подати одночасно і за статусом, і для бронювання?

Відповідь:

Потрібно звертатись 2 рази, оскільки в формі подання списків на бронювання потрібно зазначити дату прийняття і номер рішення ЦОВВ за сферою управління та галуззю національної економіки, або ОВА про визначення підприємства, установи і організації критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Питання:

Чи визначено та передбачено у ЦОВВ, який забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, структурний підрозділи та ресурси для опрацювання таких звернень від підприємств та організацій?

Відповідь:

ЦОВВ розглядатиме звернення в межах наявних повноважень.

Питання:

Чи внесли КВЕД 81.10 – Комплексне обслуговування об'єктів в критерії критичності для галузі?

Відповідь:

Критерії визначатимуться ЦОВВ за галуззю або ОВА.

Питання:

Якщо у підприємства є декілька напрямків діяльності, критичних для національної економіки, і заявки на бронювання треба буде подавати в різні ЦОВВ, то чи треба в формі подачі кількості працівників на бронювання в один ЦОВВ вказувати, що така-то кількість бронювань подається й на інший ЦОВВ?

Відповідь:

Список на бронювання краще подати в один ЦОВВ.

Питання:

При подачі заявок в електронний кабінет Мінагро чи можна оформити КЕП на уповноважену особу, що вноситиме дані в електронний кабінет, і потім внесені дані окремо затверджує своїм окремими КЕПом директора підприємства? Чи це має бути один КЕП на підприємство?

Відповідь:

Керівники органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій відповідають за включення військовозобов'язаних працівників до списків, а також за відповідність облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам. Тому підписується список КЕПом керівника.

Питання:

Який вигляд має документ, що підтверджує статус підприємства, віднесеного до тієї чи іншої категорії?

Відповідь:

Рішення ЦОВВ, іншого державного органу за відповідною сферою управління та галуззю національної економіки, або ОВА, або рішення МЗС чи Секретаріату КМУ про затвердження переліку таких підприємств. Форма рішення не визначена в постанові.

Питання:

Чи буде Мінагрополітики визначати специфічний порядок звернення? Чи ми можемо вже звернутись до міністерства із відповідним зверненням і як це краще зробити?

Відповідь:

Критерії затверджені наказом Мінагрополітики від 21.02.2023 № 223 про “Критерії з визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для національної економіки в галузі сільського господарства в особливий період”.

Питання:

Чи належать підприємства великого ритейлу до категорії підприємств, що мають важливе значення для галузі національної економіки (п4. п.2 Порядку та критеріїв...) як одного з критеріїв визначення критично важливим для функціонування економіки, і якщо так, то чи є Мінекономіки тим органом, який визначає наявність такого критерію і який механізм такого визначення?

Відповідь:

Належать, якщо відповідають 3-м критеріям, визначеним в п.2 Порядку визначення підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки, затвердженого Постановою КМУ від 27.01.2023 р. № 76. Так, Мінекономіки визначатиме галузеві критерії за своїм напрямком.

Питання:

Який орган виконавчої влади встановлює критерії для підприємств роздрібною торгівлі, щоб визначити їх важливими для економіки? Цим органом є Мінекономіки? Які при цьому встановлюються критерії?

Відповідь:

Для місцевих підприємств встановлює ОВА. Які саме буде визначено та затверджено ОВА.

Питання:

Чи можна звертатися про визначення підприємства критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період до міської чи обласної державної адміністрації, а подати списки на бронювання до Мінекономіки?

Відповідь:

Звертатися про визначення підприємства критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення до ОВА. Списки на бронювання подавати також до ОВА. ОВА передає в Генштаб на затвердження, а Генштаб до Мінекономіки.

Питання:

Чи правильно ми розуміємо, що спочатку потрібно отримати статус важливого значення підприємства, потім – критично важливого підприємства у Київській ВА (якщо компанія зареєстрована у Києві) або відповідного ОЦВ (який саме це орган), а потім – подавати документи на відстрочення? Чи можливо сумістити ці процеси?

Відповідь:

Спочатку отримати статус критично важливого в ОВА або ЦОВВ, а потім списки на бронювання (2 етапи). Потрібно звертатись 2 рази, оскільки в формі подання списків на бронювання потрібно зазначити дату прийняття і номер рішення ЦОВВ за сферою управління та галуззю національної економіки, або ОВА про визначення підприємства, установи і організації критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Питання:

Відділ освіти є органом управління закладів освіти у громаді. Яким чином можна забронювати водіїв шкільних автобусів, які здійснюють підвіз учасників освітнього процесу до місця навчання та у зворотному напрямку?

Відповідь:

Потрібно подати списки до ОВА.

Щодо мобілізаційних завдань

Питання:

Чи є орган регулювання мобілізаційного завдання? (Мобілізаційне завдання перевищує річний випуск продукції).

Відповідь:

Немає. Звертайтеся до органу, який видав мобзавдання.

Питання:

Якщо є мобзавдання, то на бронювання по 7 критеріях потрібно подавати документи чи можна бронювати працівників 50% по мобзавданню? (працівники заброньовані на даний час до лютого).

Відповідь:

Так, можна бронювати як підприємству, установі і організації, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), у разі, коли це необхідно для виконання встановлених мобілізаційних завдань (замовлень). Звертатись потрібно в орган, який видав моб.завдання. Якщо вибрати іншу підставу щодо визнання критично важливим для функціонування економіки, то із 7-ми критеріїв відповідати потрібно 3-м.

Питання:

Якщо у підприємства укладено договір на виконання мобілізаційного завдання з райдержадміністрацією, згідно нового порядку нові списки на бронювання подавати на адресу райдержадміністрації? За попереднім порядком документи подавались до МінАПК, як до галузевого органу.

Відповідь:

Так, до райдержадміністрації. Підприємства, установи і організації, яким встановлено мобілізаційні завдання, подають список до органу державної влади, іншого державного органу, який встановив мобзавдання. (п. 6 Порядку).

Питання:

Яка процедура отримання мобілізаційних завдань (замовлень)? Як підприємство може укласти відповідні договори щодо виконання мобілізаційних завдань (замовлень)? Якими конкретно нормативно-правовими актами це регулюється?

Відповідь:

Мобілізаційні завдання (замовлення) це окремі вимоги мобілізаційного плану **щодо номенклатури, обсягів виробництва необхідної продукції**, утворення і підготовки до розгортання спеціальних формувань, а також **затверджені в установленому порядку** першочергові заходи мобілізаційної підготовки, які доводяться для виконання до центральних і місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування. До підприємств, установ і організацій, що залучаються до виконання мобілізаційних завдань (замовлень), **мобілізаційні завдання (замовлення) доводяться** на підставі затверджених основних показників мобілізаційного плану і договорів (контрактів), що укладаються в порядку, передбаченому законодавством.

Питання:

Якщо у підприємства є мобзавдання, але воно хоче податись саме через Мінагро як критично важливе підприємство (критеріям відповідає). Чи має воно право на вибір, як в даному випадку подавати, чи зобов'язане подавати саме на підставі мобзавдання?

Відповідь:

Підтвердіть статус Вашого підприємства, установи і організації, **що воно є критично важливим** для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період та **подавайте список** військовозобов'язаних на погодження Генеральному штабу Збройних Сил (СБУ, Службі зовнішньої розвідки) за відповідною сферою управління, галузями національної економіки, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями.

Питання:

Якщо є мобілізаційне завдання, є договір, але наразі немає фактичних поставок за договором - все одно це під критерій підпадає?

Відповідь:

Так, підпадає. Якщо підприємству, установі та організації встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), можете подавати списки військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час.

Питання:

Обов'язково підприємство має бути віднесене до критичної інфраструктури? Чи достатньо наявності мобілізаційних завдань?

Відповідь:

Достатньо наявності мобілізаційних завдань.

Питання:

Якщо в нас є мобзавдання та ми тепер релоковані, чи можемо ми подаватися на бронювання через іншу ОВА?

Відповідь:

Подавати в ту ОВА, де отримали мобзавдання.

Питання:

Якщо наше підприємство поставляє сировину (власне виробництво) на підприємства, які виготовляють запчастини для ремонту військової техніки, маємо контракти (але не безпосередньо з Укроборонпром). Чи є це відповідання критерію "мобілізаційне завдання" або якомусь іншому критерію?

Відповідь:

Якщо це виконання мобілізаційного завдання, то саме про це йдеться в документах. Загалом це відповідає п. 7 Порядку, де зазначено, що підприємства, установи і організації, які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, необхідних для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань, можуть подати списки військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час.

Питання:

Підприємство № 1 має мобілізаційне завдання. Заявка на бронювання надана через особистий кабінет, з 07.12. має статус «Передано на Міноборони», чи потрібно буде знову подавати повний пакет документів на бронювання на органи місцевої влади, які видали підприємству моб. завдання?

Відповідь:

Так. Відповідно до вимог **Порядку бронювання** військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від **27.01.2023 № 76** "Деякі питання реалізації положень Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" або **Порядку бронювання** військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від **04.02.2015 № 45** (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12) (далі – Порядок № 45).

Питання:

Підприємство № 2 має мобілізаційне завдання. Заявка на бронювання погоджена і отримана відповідь від Мінекономіки. Додаткові заявки на нових працівників треба подавати до органів місцевої влади?

Відповідь:

Бронювання, які були чинні/дійсні на 10.11.2022, є чинними протягом 3-х місяців після закінчення строку їх дії. (Постанова КМУ “Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації” від 4 листопада 2022 р. № 1259).

Нових працівників бронює за списками військовозобов’язаних **відповідно до вимог Порядку бронювання** військовозобов’язаних за списком військовозобов’язаних під час дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” або **Порядку бронювання** військовозобов’язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 № 45 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12) (далі – Порядок № 45).

Підтвердження доходу та рівня зарплати

Питання:

Показник Держстату за IV квартал 2021 р. якого регіону потрібно брати до уваги, при розрахунку розміру середньої заробітної плати, якщо у підприємства працівники розподілені по всім регіонам України?

Відповідь:

За місцем реєстрації юридичної особи.

Питання:

Середня заробітна плата по регіонах оприлюднювалась Держстатом щомісяця. Наприклад, Вінницька область: жовтень – 13054 грн, листопад – 13058 грн., грудень – 15472 грн. Чи правильно ми розуміємо, що підприємство самостійно має розрахувати середньозважений показник $(13054+13058+15472:3= 13861$ грн.). Чи є інше джерело отримання інформації власне за останній квартал 2021 р.?

Відповідь:

Так, беремо три місяці та зводимо середнє по регіонах.

Питання:

Чи включати в загальну суму податків, податки нараховані в звітному періоді, а сплачені в наступному звітному періоді (наприклад: нараховані за 2022, а заплачено в 2023 і відповідно теж саме у 2021).

Відповідь:

Так, можна.

Питання:

Де знайти показник «середньозважений офіційний курс НБУ за 2022»? На сайті НБУ його немає, є готівковий середньозважений, але чи це саме він, який вимагається відповідно до п.1 ч.2 Критеріїв?

Відповідь:

Курс Нацбанку на дату виконання платежів.

Питання:

Підприємство проходить за критерієм податків + зарплата + відсутність боргу. Подавати копію податкової декларації? Що підтверджує середню зарплату на ПП?

Відповідь:

Потрібно подати довідку з податкової про розмір сплачених податків, середня зарплата по підприємству за підписом керівника та довідку (витяг з інформаційної системи органів ДПС) про відсутність заборгованості зі сплати податків.

Питання:

За який квартал брати зі статистики середню зарплату по регіону потрібно брати для порівняння, оскільки, зараз на сайті є інформація про середню зарплату лише за 21 рік?

Відповідь:

Дані держстату щодо середньої зарплати за регіонами за місяць.

Питання:

Якщо компанія-імпортер основний обсяг ПДВ платить на рахунок митниці при розмитненні товару - чи буде враховуватись це ПДВ в загальному обсязі сплачених податків (1.5 млн)

Відповідь:

ПДВ - так, митні платежі - ні.

Питання:

Наша фірма в 2022 році не потрапила до списку великих платників податків, але сума податків перевищує еквівалент у 1,5 млн євро. В якому вигляді має бути довідка з податкової?

Відповідь:

Потрібно подати довідку з податкової про розмір сплачених податків та довідку (витяг з інформаційної системи органів ДПС) про відсутність заборгованості зі сплати податків.

Питання:

Чи входить сплата ЄСВ та/або ПДВ в дану загальну суму податків, зборів, платежів (еквівалент 1,5 млн. євро) утриманих та сплачених до державного і місцевих бюджетів?

Відповідь:

ЄСВ не входить.

Питання:

Яку квартальну податкову звітність (підтвердження про подання податковому органу) варто подавати для підтвердження статусу критично важливого підприємства? Податкова

декларація з ЄСВ, ПДФО? Всі інші звітності не є квартальними (з податку на прибуток підприємств - річна).

Відповідь:

Всі за сукупністю платежів до бюджету

Питання:

Чи є форма/формат довідки про підтвердження середньої зарплати по підприємству чи у довільній формі? Чи повинна така довідка підтверджуватись документами (витяг з штатного розпису, банківські квитанції)?

Відповідь:

Довідка підприємства про розмір середньої заробітної плати має довільну форму. Якщо підприємство має складну структуру і представлене в різних регіонах, середня заробітна плата розраховується за місцем реєстрації. Довідку Держстату для підтвердження середньої зарплати в регіоні додатково подавати не потрібно.

Питання:

Щодо критеріїв критичної важливості: 2.1. словосполучення "протягом звітного податкового року" — мається на увазі період 01.01.2022 — 31.12.2022? 2.2. словосполучення "підтверджується довідкою контролюючого органу, в якому на обліку перебуває підприємство" — мається на увазі Довідка з Електронного кабінету платника податків під назвою "Запит про отримання витягу щодо стану розрахунків з бюджетами та цільовими фондами за даними органів ДПС"? За даними ДПС, таку інформацію можна отримати лише у Електронному кабінеті, власне "Довідку" ДПС не видає.

Відповідь:

Потрібно подати довідку з податкової про розмір сплачених податків та довідку (витяг з інформаційної системи органів ДПС) про відсутність заборгованості зі сплати податків.

Питання:

Податкова поки що не знає в якій формі видавати довідки про сплату податків для критерію №1. Яке підтвердження подавати в такому випадку?

Відповідь:

У формі листа податкової на адресу підприємства про надання інформації в межах функції, визначеної п.п. 19(1).1.10 Податкового кодексу України.

Питання:

Як виконати 6 критерій, якщо підприємство зареєстроване на початку 2022?

Відповідь:

По закінченню кварталу, подати звітність і тоді подаватись на бронювання.

Питання:

Як має розраховуватися середня заробітна плата застрахованих підприємств - серед усіх працівників або лише тих, хто отримує зарплату зараз?

Відповідь:

Серед усіх працівників відповідно до штатного розпису.

Питання:

Для подання документів щодо визначення критично важливих підприємств до звернення додаються копії підтвердних документів, а також інформація про подання підприємством в установленому законодавством порядку податкової звітності за останній календарний квартал. Яка на увазі мається податкова декларація? З якого саме податку?

Відповідь:

Про сплату податків до Державного бюджету за результатами діяльності у 2022 році, передбачених Податковим кодексом України.

Питання:

Якщо була заборгованість по ЄСВ за попередній квартал, але на момент подачі документів на бронювання вона вже погашена та сплачені штрафи, то це дає можливість подання документів на бронювання чи буде відмова?

Відповідь:

Так, можна подаватись.

Питання:

Чи потрібно до Мінекономіки подавати фінансову звітність товариства за звітний період, щоб підтвердити критерії, які визначені в Пункті 2 Порядку для підприємств?

Відповідь:

Визначення підприємства критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період здійснюється центральним органом виконавчої влади, іншим державним органом, органом державного управління, юрисдикція якого поширюється на всю територію України, за відповідною сферою управління та галуззю національної економіки або обласною, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями, або обласною, Київською та Севастопольською міськими військовими/військово-цивільними адміністраціями (у разі їх утворення) на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Якщо Мінекономіки ваш ЦОВВ за відповідною сферою управління та галуззю національної економіки, то потрібно.

Питання:

Який рік мається на увазі під «звітним» у словосполученні «...сплачених протягом звітного податкового року...» — рік, у якому подається звернення про визначення підприємства критично важливим (2023 рік), чи рік (2022), що передує року (2023), у якому подається звернення про визнання підприємства критичним?

Відповідь:
2022.

Питання:

Чи контролюючий орган у такій довідці має вказати загальну суму сплачених підприємством податків лише у гривні? Хто в такому випадку має цю суму в гривні перерахувати у євро?

Відповідь:

Бухгалтерія підприємства за курсом Нацбанку на дату виконання платежів.

Питання:

Орган, який буде розглядати пакет документів? Чи це має зробити саме підприємство? Якщо саме підприємство – то чи має воно вказувати в заяві розрахунок такого перерахування гривень у євро? У довідці контролюючого органу повинна бути зазначена загальна сума сплачених підприємством податків вже перерахована у євро самим контролюючим органом?

Відповідь:

Підприємство, має вказувати у євро.

Питання:

На офіційному інтернет-порталі НБУ відсутня інформація про визначення Нацбанком курсу з назвою "середньозважений офіційний курс НБУ за податковий рік". На офіційному інтернет-порталі НБУ наявна ексель-таблиця «середньозваженого курсу на готівковому валютному ринку України». Але, окрім того, що назва курсу на сайті НБУ не співпадає з назвою курсу у Порядку (зокрема, відсутнє слово «офіційний»), у цій ексель-таблиці міститься лише курс купівлі і продажу гривні до долара США за кожен день 2022 року (а не за рік). Тому загальне питання – як це все доведеться рахувати тому, хто повинен буде це рахувати (з огляду на відповіді на питання 1.2 вище)? Де особа, яка буде це рахувати має отримати саме "середньозважений офіційний курс НБУ за податковий рік"?

Відповідь:

За курсом Нацбанку на дату виконання платежів.

Питання:

У довідці підприємства має бути вказана лише середня заробітна плата застрахованих осіб-працівників на підприємстві чи також мають бути вказані дані Держстату щодо середньої заробітної плати у регіоні розташування підприємства? Тобто, у довідці підприємства повинен бути зазначений лише розмір середньої заробітної плати працівників на підприємстві за останній календарний квартал, а її порівняння з середньою зарплатою у регіоні за IV квартал 2021 р. буде самостійно здійснювати орган, який розглядатиме пакет документів? Чи в довідці підприємства потрібно одразу вказувати обидва розміри середньої зарплати?

Відповідь:

Потрібно вказувати середню по підприємству, а також середню в регіоні.

Питання:

На офіційному інтернет-порталі Головного управління статистики у місті Києві відсутня інформація про розмір середньої заробітної плати у місті Києві за квартал. Тобто, такий статистичний показник як розмір середньої заробітної плати за квартал у регіоні органами статистики взагалі не формується. Натомість, за квартал формується такий статистичний показник, який має назву «Середньомісячна заробітна плата штатних працівників по районах (щоквартальна інформація)». Тобто в Порядку найменування необхідного статистичного показника: середня заробітна плата за квартал у регіоні. Найбільш схоже найменування статистичного показника в органах статистики: середньомісячна заробітна плата штатних працівників по районах (щоквартальна інформація). Чи не буде вказана різниця в найменуваннях цього статистичного показника підставою для відмови у визнанні цього критерія?

Відповідь:

Не буде, можете подавати.

Питання:

Необхідно розраховувати зарплату працівників у всіх регіонах України чи лише у м. Київ (за місцем реєстрації юрособи)?

Відповідь:

За місцем реєстрації юр.особи.

Питання:

Що є належним підтвердженням (отримання довідки Мінстату, дані з офіційного сайту та ін.) даних щодо середнього рівня заробітної плати у регіоні?

Відповідь:

Дані держстату за регіонами за місяць.

Питання:

При поданні запиту на визнання критично важливим для економіки підприємством, яку саме податкову звітність за останній звітний квартал треба прикладати: податкову звітність з акцизного податку, податку на прибуток, пдв окремо чи всі перелічені податки разом?

Відповідь:

Всі за сукупністю платежів до бюджету.

Питання:

Підпунктом 5 пункту 2 Порядку передбачено, що одним з документів, яким може підтверджуватись відсутність заборгованості підприємства із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування може бути витяг з інформаційної системи органів ДПС щодо статусу розрахунків платника з бюджетом та цільовими фондами. Водночас, такий витяг з інформаційної системи органів ДПС має назву, яка відрізняється одним словом - витяг з інформаційної системи органів ДПС щодо стану

розрахунків платника з бюджетом та цільовими фондами. Чи не буде на практиці вказане неспівпадіння в назві витягу підставою для відхилення документів підприємства щодо критерію відсутності заборгованості підприємства із сплати єдиного внеску?

Відповідь:

Можете подавати, не буде.

Строки на прийняття рішення щодо бронювання

Питання:

Які строки підтвердження статусу критично важливого підприємства для функціонування економіки з дати отримання запиту від організації? Коли очікувати затверджений наказ Мінагро щодо критеріїв віднесення підприємств до критичних для галузі?

Чи є інформація про строки формування критеріїв віднесення підприємств до підприємств, що мають важливе значення для галузі національної економіки чи задоволення потреб територіальної громади? Цікавлять критерії саме обласних військово-цивільних адміністрацій. Яке бачення Міністерства як спонукати ЦОВВ, ВДА, ТГ до прийняття таких критеріїв найближчим часом для можливості скористатись п. 4 ч. 2 Критеріїв, оскільки цей критерій є визначальним для багатьох середніх і малих підприємств.

Відповідь:

Строки прийняття рішення в постанові не визначені. Копію рішення про надання такого статусу відповідний орган надсилає **в одноденний строк** з дня його прийняття до Мінекономіки та Генштабу ЗСУ.

Питання:

Який термін розгляду Генеральним штабом наданих списків для бронювання? Який строк розгляду листа-обґрунтування зі списком в військово-цивільній адміністрації, в Генштабі та Мінекономіки?

Чи правильно ми розуміємо, що погодження від ГШ отримує ВА або відповідний ОЦВ? Який строк розгляду/погодження списків ГШ?

Відповідь:

Так, правильно. В Порядку строки не визначені. Генштаб ЗСУ у **триденний строк** доводить рішення про бронювання до відома відповідних ТЦК та СП. Органи державної влади, ОМС, підприємства, установи і організації у **п'ятиденний строк** з дня видачі витягу військовозобов'язаному надсилають до ТЦК та СП, де військовозобов'язаний перебуває на військовому обліку, повідомлення про бронювання військовозобов'язаного для зарахування його на спеціальний військовий облік. В разі анулювання відстрочки відповідний орган вилучає витяг у **п'ятиденний строк**.

Що є підтвердженням відстрочки?

Питання:

Що є підтвердженням відстрочки?

Відповідь:

Витяг, завірений підписом керівника та печаткою (у разі її наявності) відповідного органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації, є документом, що підтверджує надання військовозобов'язаному відстрочки.

Питання:

Відповідно до Порядку витяги про бронювання надаються керівником підприємства, а ТЦК інформується про здійснення бронювання. Чи потрібно погодження ТЦК на таких витягах?

Відповідь:

Погодження не потрібно. Проте ТЦК та СП ставить відмітку про постановку заброньованих на спеціальний облік.

Питання:

Ми забороновані 23 квітня 2022 р. згідно наказу Міністерства економіки України. Територіальний центр комплектації (військокомат) вимагає витяг наказу для підтвердження бронювання працівників. Підкажіть, будь ласка, де взяти цей витяг?

Відповідь:

3 квітня 2022 року термін бронювання **вже закінчився**.

За результатами перевірки списків, поданих та погоджених Генеральним штабом Збройних Сил (СБУ, Службою зовнішньої розвідки) Мінекономіки приймає рішення про бронювання військовозобов'язаних.

З метою оформлення військовозобов'язаним відстрочок **Мінекономіки надсилає рішення** про бронювання військовозобов'язаних органам державної влади, іншим державним органам, якими подано списки, а також Генеральному штабу Збройних Сил (СБУ, Службі зовнішньої розвідки). Орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа і організація **видає військовозобов'язаному витяг** із зазначеного рішення за формою згідно з додатком 3 Порядку.

Питання:

Порядком передбачено умову, за якою рішення Мінекономіки про бронювання надсилається ЦОВВ і ГШ ЗСУ. Також вказано, що підприємство видає військовозобов'язаному витяг із зазначеного рішення. Як і від кого підприємство може своєчасно отримати інформацію про рішення про бронювання військовозобов'язаних працівників?

Відповідь:

Інформацію про рішення про бронювання військовозобов'язаних працівників можна отримати безпосередньо від органу, до якого подавали списки на бронювання.

Питання:

Як вбачається зі змісту повідомлення про бронювання військовозобов'язаного, встановленого Додатком 4, воно передбачає повідомлення інформації лише про одну особу – військовозобов'язаного, однак, враховуючи великі обсяги працівників (до 40 % від штатної

чисельності), які можуть бути заброньовані за великими підприємствами, чи можна буде підприємствам подавати інформацію про заброньованих згідно додатку 4 за списком працівників, а не кожного індивідуально?

Відповідь:

Так, можна.

Питання:

Абзац б п. 11 передбачає, що підприємство, яке видало заброньованому працівнику витяг з наказу, має надіслати до територіального центру комплектування та соціальної підтримки, де військовозобов'язаний перебуває на військовому обліку, повідомлення про бронювання військовозобов'язаного. 1) Як це узгоджується з обов'язком ГШ надіслати дані з наказів центрам комплектування і можливість підприємств самостійно готувати витяги? 2) Для чого дублювати цей процес?

Відповідь:

З метою оформлення військовозобов'язаним відстрочок **Мінекономіки надсилає рішення** про бронювання військовозобов'язаних органам державної влади, іншим державним органам, якими подано списки, а також Генеральному штабу Збройних Сил (СБУ, Службі зовнішньої розвідки). **Генеральний штаб Збройних Сил (СБУ, Служба зовнішньої розвідки) у триденний строк доводить рішення** до відома відповідних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (відповідного підрозділу Центрального управління та/або регіональних органів СБУ, відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки).

Органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації у п'ятиденний строк з дня видачі витягу військовозобов'язаному **надсилають до територіального центру комплектування та соціальної підтримки**, де військовозобов'язаний перебуває на військовому обліку (відповідного підрозділу Центрального управління та/або регіональних органів СБУ, відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки), повідомлення про бронювання військовозобов'язаного за формою згідно з додатком 5 для зарахування його на спеціальний військовий облік.

Анулювання відстрочки

Питання:

Коли відстрочка може бути анульована?

Відповідь:

Надана відстрочка підлягає анулюванню у разі:

- 1) закінчення строку її дії;
- 2) завершення підприємством, установою, організацією виконання мобілізаційного завдання (замовлення) або його скасування;
- 3) завершення підприємством, установою, організацією виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань;
- 4) позбавлення підприємства, установи і організації статусу критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період

органом, який прийняв рішення про визначення таких підприємств, установ і організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період;

5) ліквідації органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації;

б) звільнення військовозобов'язаного з органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації.

У випадках, зазначених у підпунктах 2 - 6 цього пункту, анулювання відстрочки здійснюється за рішенням Мінекономіки на підставі обґрунтованого подання органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації. Відповідно до зазначеного рішення органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації **у п'ятиденний строк** з дня його прийняття **вилучають у військовозобов'язаного витяг**, виданий відповідно до пункту 11 цього Порядку, та надсилають його до територіального центру комплектування та соціальної підтримки, де військовозобов'язаний перебуває на військовому обліку (відповідного підрозділу Центрального управління та/або регіонального органу СБУ, відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки), з відміткою у відомості видачі бланків спеціального військового обліку (додаток 4 Порядку).

Питання:

Яким чином відбувається анулювання після звільнення працівника?

Відповідь:

Анулювання відстрочки здійснюється **за рішенням Мінекономіки** на підставі подання органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації. Відповідно до зазначеного рішення органи державної влади, інші державні органи, ОМС, підприємства, установи і організації **у п'ятиденний строк** з дня його прийняття вилучають у військовозобов'язаного **витяг** та надсилають його до ТЦК та СП, де військовозобов'язаний перебуває на військовому обліку. (абз. 7 п. 12 Порядку).

Питання:

Якщо заброньований не хоче повертати витяг про бронювання або уже звільнився, яким чином роботодавцю забезпечити виконання цієї вимоги?

Відповідь:

Надсилають копію витягу ТЦК та СП з відповідними поясненнями.

Питання:

Що має бути зазначено в обґрунтованому поданні, коли мова йде про звільнення працівника?

Відповідь:

Факт та підстави звільнення (копія наказу).

Питання:

Хто подає до Мінекономіки подання, безпосередньо підприємство чи підприємство подає наприклад профільному Міністерству, а це Міністерство в свою чергу на Мінекономіки?

Відповідь:

Подає орган, який подавав списки на бронювання.

Питання:

В п. 12 Порядку встановлено порядок анулювання бронювання, зокрема у всіх випадках, навіть при звільненні працівника перш за все, має бути прийняте рішення ЦОВВ (в якому форматі та в які строки – не зазначено), а вже після прийняття рішення підприємство має вилучити витяг у такого працівника та у 5-ти денний термін проінформувати ТЦК та СП за місцем реєстрації. Що робити у випадках, коли ЦОВВ тривалий час не приймає рішення. Хто несе відповідальність за несвоєчасне інформування ТЦК та СП?

Відповідь:

Звертатись до ЦОВВ з проханням розглянути подання про анулювання відстрочки. 5-денний строк щодо відправки витягу в ТЦК та СП для підприємства обчислюється з дати прийняття рішення ЦОВВ про анулювання.

Щодо мобілізації та обліку в ТЦК та СП

Питання:

Чи включати в пропозиції для бронювання чоловіків, в яких застарілий ВОС (відсутній)?

Відповідь:

Якщо немає ВОС, то потрібно піти в ТЦК та СП і оформити військовий квиток. ВОС буде присвоєно на основі цивільної спеціальності.

Військово-облікові спеціальності рядового, сержантського і старшинського складу повинні відповідати наказу Міністерства оборони України від 07.09.2020 № 317 “Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців”, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2020 р. за № 927/35210, а також Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 червня 2012 року № 412/Дск, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 16 липня 2012 року за № 1190/21502. Наприклад, ВОС 837, 838, 839, 840 змінено на ВОС 790.

Тільки після уточнення військово-облікових документів, подавати списки військовозобов’язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час.

Питання:

Чи включати в пропозицію чоловіків, в яких є посвідчення про приписку до призовної дільниці та осіб з інвалідністю?

Відповідь:

Щодо військового обов’язку громадяни України поділяються на такі категорії:

допризовники – особи, які підлягають приписці до призовних дільниць;

призовники – особи, приписані до призовних дільниць;

військовослужбовці – особи, які проходять військову службу;

військовозобов’язані – особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави;

резервісти – особи, які проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України, інших військових формувань і призначені для їх комплектування у мирний час та в особливий період.

Порядок визначає **механізм бронювання** під час дії воєнного стану **саме військовозобов’язаних**, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час.

Військовозобов’язані, **які були призвані** на військову службу під час мобілізації, в особливий період, **набувають статусу військовослужбовців**.

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов’язані, які відповідають вимогам статті 23 Закону України від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (зі змінами).

Призовники, **які досягли 27-річного віку**, з метою взяття їх на військовий облік військовозобов’язаних або виключення з військового обліку, **повинні з’явитися** до територіального центру комплектування та соціальної підтримки для проведення медичного огляду.

Щодо осіб з інвалідністю, то відповідно до Закону України “Про військовий обов’язок та військову службу” за результатами медичного огляду громадянина України може бути прийняті рішення непридатний до військової служби в мирний час, обмежено придатний у воєнний час, підлягає взяттю на облік військовозобов’язаних або непридатний до військової служби з виключенням з військового обліку, підлягає виключенню з військового обліку.

Питання:

Які критерії до відбору військовозобов’язаних? Чи повинні у пропозиції на бронювання подаватися лише військовозобов’язані, які досягли 35-річного віку і старше?

Відповідь:

Критеріїв немає. Можуть подаватися військовозобов’язані незалежно від віку. Однак при прийнятті рішення про бронювання Генштаб може звертати увагу на ВОС, вік та посаду військовозобов’язаного.

Питання:

При формуванні Списку на бронювання (додаток 1 до Постанови КМУ 76) в стовпчику 5 вказуємо лише ВОС (три цифри) чи разом з кодом (6-ть)?

Відповідь:

Разом з кодом.

Питання:

Якщо військовозобов'язані, які є в списку бронювання, прийшли оновити дані, а їм дають мобілізаційні повістки. Чи є такі ризики? І як повідомити ТЦК та СП що підприємство подали списки на бронювання.

Як діяти, якщо працівник, котрого планується забронювати, отримав повістку?

Як в умовах мобілізації проводити звірку даних та постановку на облік осіб, що підлягають бронюванню, щоб цих осіб не мобілізували ще до отримання наказу про відстрочку на цю особу?

Відповідь:

Рекомендуємо готувати офіційні листи за підписом керівника, де доводити до відома ТЦК та СП, що працівник після оформлення (уточнення) військово-облікових документів буде заброньований з проханням надати місячний термін до завершення процедури бронювання.

Питання:

Яким чином подається інформація про відповідність облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам (просто вказати, що "так, інформація відповідає")

Відповідь:

Керівники органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій відповідають за включення військовозобов'язаних працівників до списків, а також за відповідність облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам.

Питання:

Абз. 2 п. 3 Постанови 76 «У разі потреби звіряння відповідності військово-облікових даних військовозобов'язаних, зазначених у списку, їх військово-обліковим документам здійснюється в установленому законодавством порядку.» Питання: Хто проводить звіряння?

Відповідь:

Організація військового обліку в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях **покладається на відповідних керівників. Обов'язки з ведення військового обліку** в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях **покладаються на працівників служби персоналу**, служби управління персоналом. У разі відсутності штатної одиниці служби персоналу обов'язки з ведення військового обліку **покладаються на особу**, яка веде облік працівників в державному органі, органі місцевого самоврядування, на підприємстві, в установі, організації. Звіряння проводить визначена на підприємстві особа разом з відповідно до графіків звіряння облікових даних призовників, військовозобов'язаних та резервістів, інших документів з питань військового обліку з ТЦК та СП.

Питання:

Щодо відміток на витягах з наказів, який ТЦК його ставить - по місцю розташування підприємства, чи по місцю обліку працівника?

Відповідь:

За місцем реєстрації юридичної особи.

Питання:

Відповідно до п.2. Постанови № 76 передбачено, що відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, які були надані військовозобов'язаним рішеннями Міністерства економіки до набрання чинності цією постановою, є чинними протягом строку, на який вони надані, однак в ТЦК вважають, що накази про бронювання втратили чинність. Чи буде доведено до ТЦК від МО інформацію про заброньованих, чи встановлений порядок доведення чинності наказів про бронювання?

Відповідь:

Відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, які були надані військовозобов'язаним рішеннями Міністерства економіки України до набрання чинності ПКМУ № 76, є чинними протягом строку, на який вони надані.

Строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих військовозобов'язаним відповідними рішеннями Міністерства економіки згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 “Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1274), які не закінчилися на день набрання чинності ПКМУ від 04.11.2022 № 1259 (зі змінами), продовжуються автоматично на три місяці.

Ви можете самостійно ознайомити ТЦК із цими постановами.

Питання:

Порядок бронювання передбачає для підприємств паливно-енергетичного комплексу, перелік яких затверджується Міненерго, що бронюванню підлягають військовозобов'язані незалежно від військово-облікової спеціальності. У зв'язку із змінами ВОС перед війною у значній кількості працівників їх ВОС застаріли. Яку ВОС необхідно ставити у списках пропозицій з бронювання у випадку застарілої ВОС: ту, яка зазначена у військово-обліковому документі, хоч і застарілу, чи ту, яка є актуальним відповідником застарілої ВОС згідно з наказом міністерства оборони про зміну ВОС, чи і застарілу, і її актуальний відповідник? На наш погляд, останній варіант найоптимальніший. Для прикладу наводимо можливе значення ВОС водія у випадку застарілої ВОС: солдат, ВОС 837 (790 - за наказом МОУ від 07.09.2020 №317).

Відповідь:

Військово-облікові спеціальності рядового, сержантського і старшинського складу повинні відповідати наказу Міністерства оборони України від 07.09.2020 № 317 “Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців”, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2020 р. за № 927/35210, а також Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 червня 2012 року № 412/Дск, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 16 липня 2012 року за № 1190/21502. Так, дійсно ВОС 837, 838, 839, 840 змінено на ВОС 790.

Для зміни (або поновлення ВОС) військовозобов'язаному необхідно особисто прибути до ТЦК та СП з військово-обліковими документами.

Питання:

У Порядку чітко не зазначено послідовність дій у випадку із застарілими ВОС військовозобов'язаних. Нинішня практика роботи ТЦК та СП свідчить про те, що за самостійною явкою працівника у ТЦК та СП для уточнення даних слідує проходження медогляду (ОК!) і отримання повістки на мобілізацію (?). Через те така запроваджена практика ТЦК та СП унеможливує логічний процес бронювання: спочатку уточнення даних, потім рішення про бронювання і постановка на спеціальний облік. В такому разі підприємство фактично не має можливості забронювати працівника із застарілою ВОС. Проте Порядок бронювання передбачає для підприємств паливно-енергетичного комплексу (ПЕК), перелік яких затверджується Міненерго, що бронюванню підлягають військовозобов'язані незалежно від військово-облікової спеціальності. Виходячи з вищевикладеного, враховуючи, що Порядок бронювання не передбачає чіткої послідовності щодо уточнення даних, бронювання, постановки на спеціальний облік, то підприємство ПЕК має право спочатку забронювати працівника за старою ВОС, потім працівник проходить уточнення даних в ТЦК та СП, який ставить після цього працівника на спеціальний облік, незважаючи на ВОС працівника. Прохання прокоментувати.

Відповідь:

Загалом потрібно подавати інформацію з урахуванням оновлених даних про ВОС. Тому рекомендуємо в будь-якому випадку оновити військово-облікові дані. Звіряння та оновлення військово-облікових даних є обов'язком як роботодавця (п. 34 Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів від від 30 грудня 2022 р. № 1487), так і військовозобов'язаного.

Українське законодавство передбачає чотири різновиди повісток.

- **повістка, яка вручається з метою уточнення облікових даних** Цей документ призовнику вручають, щоб отримати відомості про його особу, сімейний стан, місце роботи та інші дані. У результаті перевірки вказаної інформації людину можуть звільнити від служби в армії, наприклад, за наявності дитини. Також можуть бути підстави для відстрочки від призову на строкову військову службу.
- **повістка на проходження військово-лікарської комісії (ВЛК).** Цей документ зобов'язує призовника пройти медичне обстеження. До повістки додають картку дослідження та медичного огляду військовозобов'язаного, у якій вказують придатність або непридатність людини до строкової служби.
- **повістка-призов на строкову військову службу** У такій повістці зазначають термін, у який потрібно з'явитися до призовної дільниці. Також в документі перераховані речі, які необхідно взяти із собою: паспорт, військовий квиток (тимчасове посвідчення) або посвідчення про приписку до призовної дільниці (для призовників), а також обліково-послужну картку та мобілізаційне розпорядження (при наявності).
- **мобілізаційне розпорядження.** Якщо людина пройшла медичну комісію та визнана придатною для військової служби, їй вручають мобілізаційне розпорядження. У документі нагадують про обов'язок з'явитися у визначений призовний пункт протягом 24 годин після оголошення мобілізації.

Питання:

Порядок бронювання згідно з Постановою №194 від 03.03.2022 не передбачав завірення в ТЦК та СП за місцем розташування підприємства витягів з наказу Мінекономіки про бронювання працівників. Але на практиці ТЦК та СП вимагали таке погодження. Новий Порядок бронювання містить більш чітку процедуру щодо роботи з витягами і постановкою працівників на спеціальний облік в ТЦК та СП за місцем обліку працівників. Новий Порядок не передбачає завірення в ТЦК та СП за місцем розташування підприємства витягів з наказу Мінекономіки про бронювання працівників. Чи передбачено якимись іншими документами, процедурами, які не описані в новому Порядку бронювання, вимогу завірення витягів з наказу Мінекономіки у ТЦК та СП за місцем розташування підприємства? Чи потрібно підприємствам завіряти ці витяги в ТЦК та СП за місцем розташування підприємства?

Відповідь:

Потрібно поставити відмітку на витязі в ТЦК та СП за місцем реєстрації юридичної особи про зарахування на спеціальний облік.

Питання:

Згідно нової процедури, тепер в списку ми маємо зазначати також профіль. Бачимо, що в різних квитках профіль зазначено різним чином. Що саме має зазначатись в графі профіль для рядового складу?

Відповідь:

У військовому квитку вказується склад. Він буває:

- рядовий склад;
- сержантський і старшинський склад;
- офіцерський склад.

Профіль підготовки зазначається у квитках офіцерського складу запасу. Профіль поділяють: командний; інженерний і технічний; юридичний; медичний; ветеринарний.

Питання:

Якщо отримано витяг Мінекономіки, але ТЦК не ставить на спеціальний облік, чи залишається ризик призову?

Відповідь:

При наявності витягу про бронювання ТЦК та СП зобов'язаний поставити на спецоблік (абз. 7 п. 11 Порядку).

Питання:

Який ТЦК ставить на спеціальний військовий облік (бронювання), ТЦК за місцем реєстрації юридичної особи або ТЦК за місцем обліку особи?

Відповідь:

За місцем реєстрації юридичної особи.

Питання:

Відповідно до ст. 25 ЗУ про мобілізацію бронюванню підлягають військовозобов'язані, які працюють на підприємствах, в установах і організаціях, які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, необхідних для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань. Які суб'єкти є іншими військовими формуваннями в цілях застосування цього Закону і розуміння сфери його поширення на певні підприємства, будемо вдячні за посилання на відповідний акт?

Відповідь:

Інші військові формування — це утворені відповідно до законів України військові формування, наприклад, ЗСУ, Національна гвардія України, Служба безпеки України, Управлінням державної охорони України, Служба зовнішньої розвідки України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна прикордонна служба України, Державна служба із надзвичайних ситуацій України.

Питання:

Чи вірне розуміння, що повідомлення про бронювання працівників треба надсилати до кожного ТЦК СП окремо, тобто якщо підприємство бронює 100 працівників, нам теоретично треба буде повідомити 100 різних ТЦК СП?

Відповідь:

Так. Органи державної влади, інші державні органи, ОМС, підприємства, установи і організації **у п'ятиденний строк** з дня видачі витягу військовозобов'язаному надсилають до ТЦК та СП, де військовозобов'язаний перебуває на військовому обліку для зарахування його на спеціальний військовий облік.

Питання:

В новій Постанові зазначено, що витяг з Наказу про бронювання завіряється підписом керівника та печаткою (у разі її наявності) підприємства. Чи означає це, що більше не потрібно отримувати додаткове підтвердження бронювання від військкомату на кожному витягу (з печаткою), де організація перебуває на обліку?

Відповідь:

Підтвердження бронювання отримувати не потрібно. Проте на витязі із Наказу Мінекономіки потрібно поставити відмітку про зарахування на спеціальний облік. Відмітку ставить ТЦК та СП за місцем реєстрації юридичної особи.

Питання:

Якщо в період здійснення бронювання військовозобов'язаний працівник змінив місце проживання і став на облік в інший ТЦК і СП, в рішенні Мінекономіки про бронювання зазначено відомості про ТЦК і СП, в якому військовозобов'язаний знаходився раніше на обліку, який ТЦК і СП зазначати підприємству у витягу із рішення Мінекономіки про бронювання, який видається за формою згідно додатку 3 до Порядку, той, що зазначений у рішенні Мінекономіки чи вже новий, в який військовозобов'язаний став на облік в період здійснення бронювання?

Відповідь:

З метою ведення персонального військового обліку державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації **здійснюють внесення у п'ятиденний строк** з дня подання відповідних документів (або відображення в електронній формі інформації, що міститься у таких документах, які можуть пред'являтися (надаватися) з використанням мобільного додатка Порталу Дія) **змін до списків** персонального військового обліку щодо прізвища, власного імені та по батькові (за наявності), реквізитів паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання, адреси місця фактичного проживання, сімейного стану, освіти, місця роботи і посади та **надсилення щомісяця до 5 числа** до відповідних районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів СБУ, підрозділів Служби зовнішньої розвідки **повідомлень про зміну** таких облікових даних. Крім того, необхідно **підготувати листа на Мінекономіки** з проханням внести зміни до наказу про бронювання.

Питання:

Яким чином проводити погодження витягів з наказів, якщо в порядку така процедура не передбачена, на бланку витягу графа погодження не передбачена також?

Відповідь:

За новим порядком не потрібно проводити погодження витягів. Відповідно до пункту 11 Порядку, орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа і організація **видає військовозобов'язаному витяг** із зазначеного рішення за формою згідно з додатком 3. Витяг, завірений підписом керівника та печаткою (у разі її наявності) відповідного органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації, є **документом, що підтверджує** надання військовозобов'язаному відстрочки. Водночас, потрібно **поставити відмітку** на Витягу в ТЦК та СП за місцем реєстрації юридичної особи **про зарахування** на спеціальний облік.

Помилки в документах, невідповідність назв посад

Питання:

Якщо у наказі Мінекономіки про бронювання буде допущено будь-яку мінімальну технічну помилку (ПІБ, назву підприємства тощо) – чи це буде підставою для відмови у постановці військовозобов'язаного на спеціальний облік? Чи це означає анулювання/недійсність броні?

Відповідь:

Зазначення в рішенні Мінекономіки про бронювання військовозобов'язаного неправильної інформації про його прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), рік народження, військово-облікову спеціальність (профіль), найменування (повне та скорочене) та місцезнаходження органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, код згідно з ЄДРПОУ (за наявності) **може бути підставою для відмови** у зарахуванні такого військовозобов'язаного на спеціальний військовий облік.

Питання:

Чи залишається чинним бронювання якщо працівник переведений на іншу посаду під час дії бронювання?

Відповідь:

При призначенні військовозобов'язаного на іншу посаду, **необхідно повторно подати** його в списках військовозобов'язаних, які пропонуються до бронювання на період мобілізації та на воєнний час, у зв'язку з тим, що посада, яка буде зазначена у витягу із наказу Мінекономіки відповідає дійсному стану справ.

Питання:

Застаріла назва військкомату є підставою для відмови в бронюванні працівника?

Відповідь:

Так. Військових комісаріатів не існує. Є територіальні центри комплектування та соціальної підтримки.

Виїзд за кордон

Питання:

Чи можна виїжджати за кордон, якщо є бронювання?

Відповідь:

Так, можна у відрядження. (Постанова КМУ від 27 січня 1995 р. № 57 “Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України”).

Питання:

Як призовники (яких не можна забронювати) до 27 років можуть виїхати у відрядження?

Відповідь:

Можна взяти погодження в ТЦК та СП. Підстави для перетину кордону під час воєнного стану визначені Постановою КМУ від 27 січня 1995 р. № 57 “Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України”.

Питання:

Чи буде достатньо просто витягу про бронювання для перетину кордону? Чи потрібно буде обов'язково мати ще відмітку військкомату?

Відповідь:

Для перетину кордону потрібно мати документи про бронювання, стати на спеціальний військовий облік в ТЦК та СП, мати витяг з наказу про бронювання з відміткою про зарахування на спецоблік та документи на відрядження. Постанова КМУ від 27 січня 1995 р. № 57 “Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України”

Звітність

Питання:

До якого органу подаються звіти на виконання пп. 13-15 Порядку, до якого зверталися з приводу бронювання? Кому саме підприємство має подавати щомісячний звіт про заброньованих: ВА чи ОЦВ (якому саме) – чи залежить це від органу бронювання?

Відповідь:

Звітність подається до органу, до якого звертались за бронюванням. Якщо списки на бронювання подавали через ОВА, то до ОВА, якщо через ЦОВВ, то до ЦОВВ.

Більше інформації та зв'язок

 <https://www.facebook.com/RSTMineconomy>

 <https://t.me/rstmineconomy>

 https://www.youtube.com/channel/UC2ds42xYo2Z44f6_JcuUD_g

 Mineconomy@reforms.in.ua